

Näitleja Kristjan Lüüs

Peaminister Jüri Ratas

Näitleja Inga Lunge

Lastekirjanik Jaanus Vaiksoo

Arnika Tegelman

Koeru sai sündmuse võrra rikkamaks

ARNIKA TEGELMANN

Esimene „Õpime professionaalidelt“, kus õpetajate asemel olid tunde andmas oma ala asjatundjad, toimus eelmisel aastal ja vaid Koeru kooli õpilastele. Ettevõtmine oli edukas ja tõi kooli õpilasesindusele nii oma kooli, koduvalla kui ka üle-eestilise tunnustuse – sügisel pärjati Koeru keskkooli õpilasesindus haridusprogrammi „Ettevõtlik kool“ konkursil „Edu ja tegu“ tiitliga „Eesti kõige põnevam koolitund 2017“ ja haridus- ja teadusministeerium koostöös Eesti noorsootöö kesksuga tunnustas 26. jaanuaril Koeru noori aasta õpilasesinduse tiitliga.

6. veebruaril tegid nad seda taas! Sedapuhku oli professionaale 27 (eelmisel aastal 14) ja kuulajaid ligi 700 üle kogu Järva-maa. Õpilasesinduse presidendi

Hannes Linno sõnul olid kaugemad külalised tulnud Keeni põhikoolist Valgamaalt, nii et miks ei võiks üritus kasvadagi üle-eestiliseks?

Juba eelmisel õhtul oli Hannes rahulolev: korraldustoimkond, kuhu igapäevaselt panustas 27 õpilast pluss abilisid, tegi pea aasta läbi tublit tööd. „Ainuüksi tunniplaani planeerida oli pikk protsess. Iga külaline sai valida, mitu tundi ja kellele ta tahab anda,“ ütles ta..

Eelmisel õhtul mängisid nad kogu ürituse läbi. „Peaproov on edukalt läbitud. Homme on minu päev nautida,“ lubas Hannes. Hommikul läks sagimine lahiti – koolimaja sai pilgeni külalisi ja õpilasi täis.

Rajaleidja aitas bussidega Koeru tuua õpilased teistest maakonna koolidest.

Kell 9 istusid kooli raamatukogus need vanemate klasside õpilased, kes tahtsid kuulata peaminister Jüri Ratast. Et kell polnud veel tundi helisenud, haaras Ratas riulist „Naksitrallid“ ja lubas sealt ette lugeda. Aga koolikell viis tõsisemate teemade juurde. Kas Eesti on minu- või meiekeskne, küsis ta. Ja arutles, et meie-kogukond on Eestis üsna aktiivne. „Hea on ka Koeru keskkooli näide – teha koos selline tore päev,“ ütles ta ja sai teada, et initsiatiiv tuli õpilastelt.

Ratas rääkis ka, et kodanikuühiskond tasakaalustab äri-sektori ja avaliku võimu mõju ühiskonnas. „Mis juhtuks, kui teile siia Koeru tahetaks ehitada 14-korruselise elumaja? Mida ütleksid Koeru inimesed?“ küsis ta.

„Ei sobi,“ vastasid noored.

Ka jõuti arusaamani, et vaba-tahtlikkus on kodanikuühiskonna vundament.

Näitleja Inga Lunge teatas kohe tunni alguses 3. a ja b klassi õpilastele, et õpetajaamet pole talle võõras. „Olen töötanud matemaatikaõpetajana ja natuke andnud ka kirjandust,“ ütles ta ega rääkinud näitlejaametist, vaid häälest ja selle hoidmisest, sest on õppinud ka hääle ter-vishoidu.

Lapsed said teada, et enne esinemist ei tohi häält puhtaks kõhida – see pole häälepaelte hea – vaid tuleks teha hääleharjutusi. Suitsetamine kuivatab häälepaelu ja hääle muutub kahedaks. Ja kui tahad kellegagi kurjustada, tee seda madalama häälega – see hoiab häälepaelu.

Lunge tegi koos lastega läbi ka

mõned lõbusad hääleharjutused, nagu „miku mikrokalkulaator“ või „kummikutes kummitus“, aga neid tehes tuleb huuled hästi liikuma panna.

Õiguskantsler Ülle Madise lülitas tunni alguses esmalt välja oma telefoni ja andis teada selle nädala uudise, et Prantsusmaal keelati koolides ära õpilastel mobiilse kasutada, et need ei häiriks õppetööd ja õpilased saaks vahetundides jälle normaalselt omavahel suhelda. „Kas see on teie meelest hea otsus?“ küsis ta õpilastelt. „Jaa!“ „Ei,“ vastasid noored.

Madise rääkis, et õppis Tartus tavalises spordiklassis, elas maal ja tema tavalised kommunikatsioonivahendid olid siis jäljed lumel või paberitükikesed laual alla „Võta kapsad üles, öösel lubas

külma“. „No ja LAZ-bussis, millega kooli sõitsin, kuulis igasuguseid asju,“ ütles ta ja selgitas, et läks kord esimese tugevama jääga Külitse järvele uisutama ja kuulis järgmise päeval, et üks hull uisutab juba järvel.

Õpilased said teada, et presidendiks saab kandideerida alates 40. eluaastast, et põhiseadust on muudetud viiel korral ja et ühiskonnas on kõigis asjuses eri arvamused. Samuti edastas ta Soome kolleegide soovitus: „Ärge minge seda teed, et presidendil pole võimu, aga te annate ta rahva valida.“ Kuigi Soomes just nii ongi.

Näitleja Kristjan Lüüs kirjutas aga külalisteraamatusse: „Esimest korda Koerus – hea meel, et tulid. Selline üritus on lihtsalt suurepärase ja juba sellest rääkida on sündmus.“

Lühidalt

- 17. jaanuaril toimunud Järvamaa Omavalitsuste Liidu üldkoosolekul valiti liidu juhatuse esimeheks tagasi Türi vallavanem Pipi-Liis Siemann, kes on liitu juhtinud aprillist 2015, aseesimeheks valiti Järva vallavanem Rait Pihelgas.

- Volikogu liikme Toomas Tammiku volitused Järva vallavolikogus lõppesid enne tähtaega seoses tema nimeamisega Järva vallavalitsuse ametnikuks, tema asemel pääses volikokku Elerin Luuk.

- Vallavolikogu liige Mati Seire esitas avalduse Järva valla valimiskomisjonile, milles ta soovis lõpetada oma volitused vallavolikogu liikmena. Et järgmine asendusliige valimisliidu Suur-Järvamaa nimekirjas on Margus Vaas, määrati vallavolikogu liikmeks tema.

- OÜ Mantrum lammutas Järva vallas Peetri alevikus maha aastaid tühjana seisnud 12 korteriga elumaja. Kareda vallavalitsus sai elamu lammutamiseks toetust Kred-Exilt, lammutustööd maksid 16 400 eurot.

- Pelletitootja Graanul Invest ostis puistekauba vedamiseks 186 meetrit pika ja 27 meetrit laia kaubalaeva MV Imavere, mis maksis üle 10 miljoni euro. Laevaga on korraga võimalik vedada umbes 30 000 tonni graanuleid. MV Imavere hakkab vedama Graanul Investi enda kaupade ning teenindama ettevõtete kliente Suurbritannias ja Hollandis.

Vallavolikogu 25. jaanuari istung

- Volikogu kinnitas Järva vallavolikogu töökorra.

Volikogu liikmed olid üsna üksmeelselt töökorraga nõus, eriarvamusi põhjustas volikogu istungi kajastamine. Volikogu polnud nõus istungitest veebiülekandeid tegema enne, kui on täpselt teada ülekannete tegemiseks vajalike tehniliste vahendite maksumus. Alles siis saab veebiülekande tegemise üle otsustada, kui on teada, kas ülekande tegemine on ka rahaliselt otstarbekas. Arvesse tuleb ka võtta, et kui volikogu istungid toimuvad Järva valla eri teeninduskeskustes, siis peab ülekande tegemiseks vajaminevad tehnilised vahendid viima ja üles panema iga kord eri kohta.

Vallaelanikud saavad tulla ja on oodatud volikogu istungit kuulama. Volikogu istungid hakkavad ka edaspidi toimuma valla eri piirkondades, teeninduskeskustes või valla asutustes. Sellega on tagatud vallaelanikele võimalus tulla ise vaatama ja kuulama, kuidas volikogu töötab. Informatsioon volikogu istungi toimumise kohta panakse valla veebilehele.

Volikogu esimehel hakkavad olema vastuvõtuajad eri teeninduspunktidest, vastuvõtuajad ja kohad avalikustatakse valla veebilehel. Kui volikogu esimees leiab, et tema vastuvõtule tulnud isiku küsimus/probleem/mure peaks olema arutusel volikogus, siis suunab ta antud teema arutamiseks kas volikogu komisjonile või menetlemiseks vallavalitsusele. Kui volikogu esimees leiab, et vajadus on kutsuda tema poole pöördunud vallaelanik istungile, siis saab ta vallakodanikule sõna anda ka seal.

Ka volikogu liikmed ise kohutuvad vallaelanikega ning saa-

Järva vallasekretär Karin Tenisson-Alev vastab volinike küsimustele.

Arnika Tegelman

vad tuua vallaelanike või mõne piirkonna küsimused volikogu komisjoni arutamisele.

- Volikogu kehtestas Järva valla lasteaiaõpetaja töötasu alammääraks selle aasta 1. jaanuarist 85% üldhariduskooli õpetaja palga alammäärast (ehk 978 eurot) ja 2019. aasta 1. jaanuarist 90% ning magistriskraadiga või sellega võrdsustatud tasemega lasteaiaõpetajal 100% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast.

- Volikogu kinnitas ehitus- ja planeerimisvaldkonna ülesannete täitmise korra Järva vallas, need jagati volikogu, vallavalitsuse ja vallavalitsuse majandusosakonna vahel. Volikogu pädevuses on küsimuste otsustamine, mis KOKSist tulenevalt on volikogu ainupädevuses ning mis avalikust huvist ja võimalikust rahalisest kohustusest tulenevalt peaks olema volikogu pädevuses.

Vallavalitsus kui täitevorgan lahendab küsimusi, kus tuleb kaaluda erinevate lahendusviiside või võimaluste vahel, samuti anda välja keelduvaid või lisatingimustega korraldusi.

Majandusosakonna pädevuses on lahendada igapäevaseid praktilisi ülesandeid, aga anda ka ehitisregistrisse ehitus- ja kasutuslube. See tähendab, et kui ehitus- ja kasutusloa saamiseks on kõik nõutavad dokumendid ja kooskõlastused esitatud, saab ametnik ise anda need ehitisregistrisse. See tagab loa menetlemise kiiruse, paneb aga ka ametnikule vastutuse loa andmise eest.

- Volikogu kinnitas sotsiaalhoolekandeline abi andmise korra. Sotsiaaltoetuste taotlemise madala sissetuleku piir on 280 eurot pereliikme kohta.

Järva valla eelarvest maksatavate sotsiaaltoetuste määrad alates 1. veebruarist:

1) sünnitoetus on 650 eurot,

sellest 450 eurot on toetuse esimehe osa ja 200 eurot teine osa;

2) esimest korda kooli mineva lapse koolitoetus on 130 eurot;

3) puudega lapse hooldaja toetuse määr on 100 eurot ühes kuus;

4) täisealise isiku hooldaja toetuse määr on 70 eurot ühes kuus;

5) matusetoetus on 250 eurot lahkunu kohta.

Eluasemekulude piirmäärad kehtestab Järva vallavalitsus, taotlusi võtavad vastu, menetlevad ja määravad toetusi sotsiaalosakonna sotsiaaltöö spetsialistid, toetused maksab välja finantsosakond.

- Järva vallavolikogu otsustas astuda loodava Eesti Linnade (ja Valdade) Liidu liikmeks. See on kohalike omavalitsusüksuste üleriigiline liit, mis hakkab esindama ja kaitsma liikmete ühishuve. Liidu üldkoosolek ja liidu volikogu uue koosseisu esimene koosolek toimuvad 27. veebruaril.

Volikogu nimetas Järva valla esindajaks üleriigilise omavalitsusüksuste liidu volikogus Rait Pihelgase ja tema asendajaks Jüri Ellrami.

Järva valla esindajaks üleriigilise omavalitsusüksuste liidu üldkoosolekul nimetati Jüri Ellram (tema asendajaks Ahti Karon) ja Elmar Luha (asendajaks Ester Valdvee).

- Volikogu esindajad valla asutuste hoolekogudes on:

Albu põhikooli hoolekogus Kalju Kertsmit;

Ambla lasteaed-põhikooli hoolekogus Elerin Luuk;

Aravete keskkooli hoolekogus Arvi Luuk;

Imavere põhikooli hoolekogus Eve Okas;

Järva-Jaani gümnaasiumi

hoolekogus Priit Seire;

Koeru keskkooli hoolekogus Toomas Tammik;

Koeru muusikakooli hoolekogus Rünno Lass;

Koigi kooli hoolekogus Lea Traks;

Peetri kooli hoolekogus Getter Klaas.

- Järva vallavolikogu 21.12.2017 otsusega nr 29 tunnistati Eistvere külas Karja maaüksusel asuv laudahoone peremehetuks ning riiklikus ehitisregistris määrati hoone omanikuks Järva vald. Järva vallavalitsusel tuleb nüüd esitada maa-ametile Karja maaüksuse munitsipaliseerimise taotlus. Maaüksuse ligikaudne pindala on 0,31 ha ja sihtotsarve on tootmismaa.

- Volikogu kinnitas Järva valla valimiskomisjoni 5-liikmelisena. Komisjoni esimeheks kinnitati Karin Tenisson-Alev ja liikmeteks Urve Reinmets, Jaanika Aava, Aere Pallo ja Anne Uus ning asendusliikmeteks Tea Loodis ja Elle Saks.

- Volikogu kehtestas Järva vallavolikogu esimehe kasutuses oleva ametiauto kuu kütuselimiidiks kuni 200 liitrit ja Järva vallavanema kasutuses oleva ametiauto kuu kütuselimiidiks kuni 350 liitrit ning lubas volikogu esimehel ja vallavanemal tasuta kasutada nende kasutusse antud Järva valla omandis või valduses olevat ametiautot ametiülesannetega mitteseotud tegevuseks. Kütuselimiidi ületamisel tasuvad volikogu esimees ja vallavanem enam tarbitud kütuse eest Järva vallavalitsuse finantsosakonna esitatud arve alusel. Arve koostamisel arvestatakse kvartali keskmist kütusehinda.

Muusikat saab õppida veerandsaja euro eest kuus

Volikogu kinnitas Koeru muusikakooli õppekulu osaliseks katmiseks lapsevanema poolt makstava õppetasu suuruse.

Kui eelmisel õppeaastal maksis Koeru vallas elava lapse vanem muusikakooli õppetasu I-III klassi õpilase eest 22 eurot ja vanemates klassides 25 eurot, siis selle aasta 1. veebruarist on õppetasu kõigi Koeru muusikakoolis õppivate laste eest, kes Eesti rahvastikuregistri järgi on Järva valla elanikud, 25 eurot kuus sõltumata klassist. Sama palju tuleb tasuda ka lisa-aastal.

Ettevalmistusklassis on õppetasu 11 eurot kuus.

Järva abivallavanem Tiina Oraste lausus, et eriti hea meel peaks olema Koeru endiste naabervaldade lastevanematel. „Varem maksis Kareda vallas elava lapse vanem muusikakooli õppetasu 68 eurot ja Järva-Jaanis elava lapse vanem 80 eurot kuus,“ ütles ta. „Et kõiki valla lapsi koheldaks võrdselt, tahame teha nii, et ka Tapal ja Paides muusikat õppivate laste vanemad peaksid ise maksma vaid 25 eurot kuus.“

Uus vald ei saa vapi, lipu ja logota

Volikogu otsustas korraldada avaliku konkursi Järva valla vapi, lipu ja logo leidmiseks. Konkursitöö esitamise tähtaeg on 28. veebruar kell 12. Osalejale tuleb konkursile esitada vapi, lipu ja logo kavand, selgitus valitud kujunduselementide tähenduse ja seotuse kohta Järva valla või kogukonnaga, vapi kasutamise eskiislahendus kirjalangil näitlikustamiseks. Sümbolikavandid peavad olema kooskõlas heraldi-

kanõuetega. Logo võib olla kas kujutis või kombineeritud märk, mis koosneb kujutisest ja sõnamärgist Järva vald. Konkursi auhinnafond on 3000 eurot.

Konkursile laekunud kavandeid hindab Järva vallavalitsuse moodustatud kaheksaliikmeline komisjon, selgitades välja kavandite paremusjärjestuse. Oma lemmiku saavad kuue parima kavandi seast valida ka Järva valla elanikud. Lõplik sõna jääb öelda vallavolikogul.

Albu kool soovib maakütet

Albu põhikool töötab Albu mõisahoones, kus õppekeskkond ei vasta kaasaja energia-, turvalisuse- ega tervisenõuetele. Seoses ahiküttega on ruumides õhutemperatuur ja -niiskus kõiguv, ahjud ei pea sooja. Et õppehoonet energiasäästlikumaks muuta, esitas Albu vallavalitsus 2017. aastal SA-le Innove taotluse, et saada raha soojusenergia tootmise viimiseks maaküttele, uute elektripaigaldiste tarvis ning hoone akende ja välisuste restaureerimiseks. Projekti üldmaksumus on 333 144,42 eurot, millest omaosalus on 49 971,66 eurot ning taotletav summa 283

172,76 eurot. Ehitustööd on planeeritud ajavahemikku selle aasta 1. juunist tuleva aasta 1. juunini. „Ootame Innove vastust, kuid ta soovib Järva vallalt eelnevalt garantiikirja omafinantseeringu kohta,“ ütles abivallavanem Tiina Oraste.

Volikogu otsustas tagada projekti „Albu Põhikooli energiasäästuprojekt“ omaosaluse vähemalt 15% ulatuses (49 971,66 eurot) projekti abikõlblike kulude maksumusest ja mitteamikõlblike kulude tasumise ning projekti võimaliku kallinemise korral täiendavate kulude katmise Järva valla eelarvest.

Vutlarisse pandi ka Järva Valla Leht.

Arnika Tegelman

Õlitehas valmib aasta lõpuks

2. veebruaril pandi Imaveres nurgakivi tulundusühistu Farm In õlikultuuride töötlemise tehasele. Viis piimandusühistut ja 11 põllumajandustootjat panid raha kokku, et ehitada tehas, mille omanik on osühing Farm In Productions.

Farm In Productionsi juhatuse liige Urmas Pallon ütles, et külastas just Eesti Piimandusmuuseumi Imaveres ja sai teada, et 6. veebruaril 1908 kinnitas tsaarivalitsus Imavere ühispiimatalituse põhikirja, mis oli esimene Eestis ja küllap ka Tsaari-Venemaal. Seepärast on tehase ehitamine just siia märgilise tähendusega.

Ka maaeluminister Tarmo Tamm ütles, et õlikultuuride töötlemise tehas on parim näide põllumeeste ühistulisest koostööst. „Ilma koostööd tegemata me ei ole tugevad. Eesti põllumajanduse üks suuremaid probleeme on see, et me ekspordime kolmandiku oma toorainest,” ütles Tamm.

Eestis toodetakse aastas keskmiselt 160 000 tonni rapiseemet ja umbes 40 000 tonni sellest jääb kodumaal töötle-

mata. Selle tühiku täitmisele Imavere tehas nüüd panustabki, lahendades piimatootja suure mure.

„Meie kõige valusam teema on see, et rapsikoogil kvaliteet, mida me ostame erinevatest riikidest sisse, kõigub kvaliteet. Ja kui kvaliteet kõigub, siis kõigub ka piimatoodang. Antud tehases me hakkame ainulaadse tehnoloogiaga, mida me rakendame koos maaülikooli teadlastega, kontrollima online-süsteemis koogi kvaliteeti,” selgitas Pallon.

Kui sarnaste tehaste peamine toodang on rapsiõli, siis Imaveres panustatakse rapsikoogi tootmisele ja õli on kõrvalsaadus. See ongi põhjus, miks paljud põllumajandustootjad soostusid tehase rajamisse panustama.

Investeeringu suurus on ligi kaheksa miljonit eurot, sellest neljandik tuleb riigieelarvest. Aasta lõpus valmiv tehas pakub tööd 11 inimesele.

Projekti toetatakse Eesti maaelu arengukavast 2014–2020 ligi 2 miljoni euroga. Tehase rajamise eeldatav maksumus on 7,8 miljonit eurot.

Minister Tarmo Tamm lisab omalt pool kellutäie segu.

Õlikultuuride töötlemise tehas ehitatakse 1,8 hektarile ja esimene etapp, 15 000 tonni mahutav teraviljahoidla, peab valmis olema selle aasta saagikoristuseks. Ehitab Wesico Project OÜ.

OÜ Farm In Productions

osanikud on AS Metsaküla Piim, Eestimaa piimatootjate ühistu, piimandusühistu E-Piim, Saaremaa piimaühistu ja tulundusühistu Rakvere Piimaühistu. Tehase projektiga on liitunud ka kümme põllumajandustootjat.

Saadi raha eriti lagunenud aiapostide uuendamiseks

Läinud aasta septembris esitas Koeru vallavalitsus kultuuriministeriumile taotluse, et saada riigieelarvest toetust Aruküla mõisa aia postide renoveerimiseks.

Koeru piirkonna juht Toomas Tammik selgitas, et raha küsiti kuue aiaposti jaoks. „Elmisel aastal toetasime muist poste võrkudega, et kivid ei läheks kaduma, kuid kuuele postile ei saanud võrke paigaldada, sest nende seisukord oli nii halb,” ütles Tammik.

Muinsuskaitse väärtuslike detailide uurimise, restaureerimise ja konserveerimise eelarvest eraldatigi Aruküla mõisa pargi piirdemüüri aiapostide avariitöödeks raha, kuid küsitud 14 000 euro asemel 7000 eurot. Tammiku sõnul panustab kindlasti ka vald, kuid lisaks sellele kirjutab ta projekti ka PRIA Leaderi meetmesse. „Ühe aiaposti renoveerimine maksab 2500–3000 eurot, kui renoveerida korraga mitu, saab vast odavamalt. Lisaks tuleb korda teha ka aia maakivist müüriosa ja alles siis

saab hakata mõtlema, milline aed ise võiks välja näha,” ütles Tammik, sest ka vana, lippidest aed on nigelas seisus. „Et aed asub Koeru aleviku südames, tuleb sellele anda väärikas väljanägemine.“

Samast eelarvest jagus 6800 eurot ka Vao mõisa kuivati katuse avariitöödeks – sarikate ja talade proteesimiseks. Muinsuskaitseameti restaureerimistootuste kogumaht 2018. aastal on 775 000 eurot.

Enampakkumise korraldamine

Järva Vallavalitsus müüb avalikul kirjalikul enampakkumisel Järva vallale kuuluva korteriomandi aadressil Koigi küla, Aasa 3-6 (kinnistu registriora nr 2405236, katastritunnus 32501:003:0101).

Müüdava vara alghind on 2000 eurot.

Pakkumisel esitada:

Füüsilise isiku puhul ees- ja perekonnanimi, isikukood, elukoht, sidevahendi nr, sõnade ja numbritega hinnapakkumine, pakkumise esitamise kuupäev ja allkiri. Juriidilise isiku avalduses märkida ärinimi, asukoht, äriregistri kood, juriidilist isikut esindama volitatud isiku nimi, aadress, sidevahendi nr, sõnade ja numbritega hinnapakkumine, pakkumise esitamise kuupäev ja esindaja allkiri. Osavõtutasu 1% (20 eurot) ja tagatisraha 10% (200 eurot) enampakkumise alghinnast tuleb tasuda enne pakkumise esitamist vallavalitsuse arvelduskontole EE211010702000622006 SEB pank, selgitusega „Koigi küla, Aasa 3-6 hinnapakkumine“.

Vara võõrandamisega seotud kulud tasub ostja. Müüdava varaga saab tutvuda ettevõtteametis, tel 5551 4966, Koigi-Imavere piirkonnajuht Kaido Krause.

Pakkumised esitada Järva Vallavalitsusele hiljemalt 28.02.2018 kell 12 aadressil Järva Vallavalitsus, Järva-Jaani, Pikk 56, Järva maakond, 73301 või digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressil: info@jarva.ee märksõnaga „Koigi küla, Aasa 3-6 hinnapakkumine“.

Koeru piirkonda juhiv Toomas Tammik

Kui Järva vallas alustasid aasta algul tööd neli piirkonda, olid juhid olemas vaid kolmel: Albu-Ambla piirkonda juhiv Kuldar Tammik, Järva-Jaani piirkonda Uku Talvik ja Imavere-Koigi piirkonda Kaido Krause. Jaanuari keskpaigas sai piirkonnajuhi ka Koeru – tuttavas majas Koeru teeninduskeskuses, kus varem asus Koeru vallavalitsus, alustas tööd Toomas Tammik.

Koeru kandi rahvas on hääletanud Tammiku vallavolikogu liikmeks juba kolmel korral, viimastel valimistel kogus ta 94 häält. Et võtta vastu piirkonnajuhi koht, tuli esmalt volikogust tagasi astuda – samuti kui 2014. aasta detsembris, kui Tammik valiti Koeru abivallavanemaks. Sellest ametist lahkus ta läinud aasta novembri keskel mõttega panustada rohkem aega ettevõtlusesse.

Tammik tunnistas, et kaalus otsust piirkonnajuhi kohale asuda põhjalikult. Kaalukeeleks sai soov oma piirkonna eest hea seista. „See ongi piirkonnajuhi ülesanne ja minu soov on, et kodukohal läheks hästi,” lausus ta ning lubas Koeru kandi mured ja rõõmud ka vallavalitsusse viia. „Teeninduskeskuse maja on rahvast täis, inimesed on motiveeritud, piirkond ja inimesed on tuttavad ja tegevusvaldkond selge – samade küsimustega tegelesin ka abivallavanemana. Esimene töö oligi korraldada piirkonnas lumetõrjetööd.”

Tammik lõpetas 2009. aastal Koeru keskkooli ja eelmisel aastal magistrantuuri Tallinna Ülikoolis kehakultuuri erialal.

Koeru piirkonnajuhi Toomas Tammikuga saab kontakti tel 5307 1685 või e-kirja teel toomas.tammik@jarva.ee.

Järva valla piirkonnajuhid:

ALBU – AMBLA
Kuldar Tammik,
e-post Kuldar.
Tammik@jarva.ee,
553 3988

JÄRVA-JAANI – KAREDA
Uku Talvik,
e-post Uku.Talvik@
jarva.ee, 5307 0895

IMAVERE – KOIGI
Kaido Krause,
e-post Kaido.
Krause@jarva.ee,
5551 4966

Piirkonnajuhtide ülesanne on igapäevaküsimuste lahendamine piirkonnas; talihoolduse, haljasalade, tänavavalgustuse, märguväljakute, ühistranspordi jne järelevalve. Vajadusel kontakteeruge julgesti oma piirkonnajuhiga!

Abivallavanem alustas tööd veebruari alguses

ARNIKA TEGELMANN

Järva vallavolikogu nimetas 25. jaanuari istungil abivallavanemaks maanteeameti Ida regiooni hooldeosakonna peaspetsialisti Marek Kase, kes Järva vallavalitsuse liikmena esindab Koeru piirkonda. Kask asus ametisse 1. veebruaril.

Kask ütles end volikogule tutvustades, et elab Koerus kandis alates viiendast eluaastast ja miks mitte anda panus siinse elukeskkonna säilimisse ja paremaks muutumisse.

Kask tunnistas, et rahvaküsitlusel oli ta nende seas, kes hääletasid Järva vallaga liitumise vastu. „Kuid mingil hetkel, kui oli näha, et tuleb ühineda, oleks vallajuhi pidanud vooluga kaasa minema,” ütles ta ja lubas töötada selle nimel, et liitumine õigustaks end nii palju, et uus vald olekski endistest parem.

Kask on lõpetanud Tallinna Tehnikakõrgkooli teehitusinsenerina ja on töötanud varem mitmes ametis, alates autoremondilukkepasta ehitusgeodeedi ja Liibanonis rahuvalvajani. „Abivallavanema ametijuhendis polnud midagi sellist, millega ma varem poleks kokku

Vallavolikogus Järva abivallavanemaks valitud Marek Kask (paremal) Järva vallavalitsuse finantsosakonna juhataja Andrus Miksoniga mõtteid vahetamas. Arnika Tegelman

puutunud,” lausus ta. Ka oma juhtimisalast kogemust pidas ta piisavaks. „Pole vahet, mida alluv teeb. Juht on juht, kas ta juhiv ehitajaid või koristusfirmat. Põhiline on see, et kogu protsess toimiks parimal moel.”

Kask on Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna liige alates 2013. aastast. Vastavalt koalitsioonilepingule on Järva valla üks abivallavanema koht EKRE täita. Pärast valimisi asus sellele ametikohale endine Koeru vallavanem Andres Teppan, kes möödunud aasta lõpus ootamatult suri.

Järva abivallavanema Marek Kase ülesanded on: ehituse, planeerimise, keskkonna, maakorralduse, vallamajanduse valdkonna töö koordineerimine; nimetatud valdkondade arengu kavandamine, sh arengudokumentide, põhimääruste, kordade, eeskirjade jms dokumentide koostamise korraldamine; valdkondade eelarvete koostamises osalemine, vallavanema asendamine, valla esindamine vastavalt valla õigusaktides sätestatule. Samuti valla investeeringuprojektidega seonduv, oma valdkonna arengukavade ja alaeelarvete projektide koostamine; lepinguprojektide koostamise korraldamine, ehitusjärelvalve, ühisveevärk ja kanalisatsioon, ühistransport.

Käärkambri katus vajab lisaraha

KATRIN-HELENA MELDER

koguduse õpetaja

Järva-Jaani kiriku tornikiivri ja katuste restaureerimine sai alguse 2013. aastal ja jõuab sel aastal lõpule. Esmalt uuendati tornikiiver, seejärel kooriruumi katus ning kahel viimasel aastal oli töös kiriku pikihoone katus. Muinsuskaitseameti programmist „Pühakodade säilitamine ja areng 2014–2018” eraldati meie kiriku käärkambri restaureerimiseks sel aastal 10 500 eurot, millele lisandub riigieelarveseaduse eraldis 12 000 eurot, kokku 22 500 eurot. Tööd maksavad aga Tafrix OÜ hinnapakkumise

alusel 28 723 eurot. Seega, et meie kiriku käärkamber saaks restaureeritud ja kõik tööd lõpule viidud, vajame veel lahete annetajate abi puuduva osaluses ehk 6 223 eurot. Kuna katusekate on olnud pikka aega avariiline, siis on kahjustatud kõik puitkonstruktsioonid, lagi ning seinad. Samuti vajab ruum uut elektrisüsteemi.

Miks on vajalik käärkambrit restaureerida? Kõige suurem probleem on talvisel perioodil külm kirik, kus temperatuur langeb miinuskraadidesse. Kaasaegses elukeskkonnas on külmakraadidega kirikuruumis ebainimlik nii tööd teha kui ka jumalateenistustest ja talitustest osa võtta. Suurt kirikuruu-

mi ei ole võimalik kogudusel soojaks kütta vajalike ja pühakotta sobivate küttesüsteemide puudumise tõttu. Seega on ainuke lahendus korda seada kiriku väiksem ruum ehk käärkamber, mis on seisnud siiani kasutuskõlbmatuna, kuna katus ja selle kandekonstruktsioonid ning lagi on amortiseerunud ja seintes sügavad praod. Käärkambri restaureerimisega loome täiesti uue võimaluse kaasaegsemates ja inimlikemas tingimustes töötamiseks ja jumalateenistustel ning talitustel osalemiseks.

Käärkambri katuse lae ja seinte restaureerimisega jõuaks lõpule Järva-Jaani kiriku katuste restaureerimine ja samuti saab

ellu viidud 2014. aastal Möisa-project OÜ koostatud Järva-Jaani kiriku käärkambri restaureerimise projekt, seega projekt ei aeguks ja kõik planeeritud tööd saaksid tehtud. Hindamatu tulu sellest projektist tõuseb nii praeguste kui tulevaste töötegijate kui ka osalejatele tervisele. Säilivad praegused töökohad, sest ebainimlikes tingimustes ehk külmas töötades kahjuks tervis kaua vastu ei pea.

Järva-Jaani kiriku käärkambri restaureerimist on võimalik toetada, tehes annetuse EELK Järva-Jaani koguduse arveldusarvele EE191010702010401000 märksõnaga KÄÄRKAMBER. Jumal õnnistagu kõiki lahkeid annetajaid ja toetajaid!

Raigo Prants: pöörame kooli heas mõttes pea peale

ARNIKA TEGELMANN

Kas kujutate ette, et tundi ei alusta ega lõpeta enam koolikell, et koolitund on täpselt nii pikk, nagu õpetaja ja õpilased kokku lepi- vad, et koolis ei panda enam ühtegi hinnet ja mis veel hullem – pole tunniplaanigi? Just selliseid ümberkorraldusi on tegemas Järva-Jaani gümnaasiumi pere.

27. jaanuaril tutvustas kool plaane ka lastevanematele. Gümnaasiumi direktor Raigo Prants ütles, et 2018/2019. õppeaasta infopäevale tuli 41 kuulajat. „Tahaks aga, et kõik lapsevanemad tunneksid huvi, millele toetub uus õppekorraldus. See muudab paljut,“ ütles Prants.

Ta selgitas, et muutunud on õpilased, palju räägitud Z-generatsioon, nüüd juba ka järgmine, alfa-generatsioon, on nutiajastu lapsed, kelle keskendumisvõime on lühiajaline: kui vastust pole võimalik saada kahe klikiga, kaotab ta huvi. See seab õpetajatele uued ülesanded, aktiivõppe, õppemetoodilise paljususe, et õpilaste huvi püsiks.

Seepärast rakendatakse 1. septembril esimesse klassi astujatele üldõpetust ehk tunniplaanita õpet. See hõlmab erinevaid teemasid, nagu mina ja keskkond, keel ja kõne, kunst ja käsitöö, muusika, matemaatika ning liikumine. Õpetajad valmistavad koostöös ette teemaga haakuvaid projekte, mida koos õpilastega uuritakse. Ka on võimalik läheneda projektipõhiselt konkreetsele ainele, milles soovitakse õpilasi arendada, kooliastme üleselt. See annab õpetajale võimaluse oma tööd planeerida õpilastest lähtuvalt ning toetada iga õpilase individuaalset arengut.

„Kuna meil kell ei helise ei tundi ega vahetundi, siis lepi- vad õpilased ja õpetaja ise kokku, kui pikalt nad oma tööd tundides teevad. Näiteks kui gümnaasiumiosas on kaheksa- tunnine päev ja paaristunnid, siis on sel päeval neli ainet.

Raigo Prants

Tunni pikkus on õpilaste ja õpetajate omavahelisel kokku- leppel kas siis 75, 2 x 45 või 90 minutit jutti – seda ei reguleeri koolikell ega koolijuht,“ ütles Prants.

Täiesti muutub hindamis- süsteem. „1. ja 2. klassi õpilastele me hinneid ei pane, vaid anname sõnalisi hinnanguid. Uuest õppeaastast kaasame ka 3. klassi. Selle üle, kas võiksime nii minna kuni 6. klassini välja, alles diskuteerime. Sellel on nii poolt- kui ka vastuargumente, kuid loodame, et jõuame lastevanemate ja õpetajatega ühistele arusaamistele. Sõnalised tunnistused väljastame järgmisest aastast üksnes kooliaasta lõpus ning trimestrite lõpus viime läbi õpilaste 360-kraadise hindami- se, mis hõlmab endas õpetaja, õpilase ja lastevanemate taga-

sisidet õpilase õppe edukusele. 7.–12. klassini läheme aga üle tähelisele hindamissüsteemile Ast Fni. Jooksvaid hinneid, mis võimaldavad arvutada aritmeetilist keskmist, me uuest õppe- aastast enam ei pane – hakkab kehtima punktisüsteem,“ ütles Prants. Ta selgitas, et kodu- ja tunnitöö annavad aines teatud arvu punkte. Õpilane peab enne arvestuslikku tööd koguma teatud protsendi maksimum- punktidest, näiteks 75%, et arvestusele pääseda.

Prants selgitas, et riiklikus õppekavas on kirjas sihiseade, näiteks et põhikooli lõpetaja saaks hakkama kutsekoolis/ gümnaasiumis ja gümnaasiumi lõpetaja nii kutse- kui ka kõrgkoolis. „Selle hindamis- süsteemiga toome oma kooli kutse- ja kõrgkoolitunnetuse, et

meie õpilastel oleks võimalused edukalt järgmistes kooliastmes jätkata,“ selgitas Prants.

Koolis on õppesüsteem üles ehitatud trimestersüsteemile, millest 11 nädalat keskendutakse õppeainetele ning 12. nädalal projektiõppele ja valikainetele. Kui senini on koolis läbi viidud kõikidele kooliastmetele üksnes projekti- nädalaid, siis järgmisest aastast viiakse 1.–6. klassi õpilastele läbi projektiõpet, mis on kas loov, uuriv või aktiivne ehk liikuv. III kooliastme ja gümnaasiumi õpilased läbivad samal ajal valikaineid. Õpilane saab end kirja panna korraga kahele valikainele ning nende avanemise korral peab tegema valiku oma esimese eelistuse osas. Valida on 22 aine seast (näiteks muusikal, rahvuslik käsitöö, filmi- ja pilditöötlus, fotograafia, draama, kunst on lahe, loodus luules, kokandus, vene televisioon, koolibänd, politseiõpe, vanglateenistuse õpe, turismiõpe, riigikaitse jne) ja sellega alustamiseks peab saama kokku vähemalt kümne- liikmelise grupi. Prantsi sõnul oli eelmisel aastal kõige popim valikaine siseturvalisus. „Sel aastal on valida loovainetest praktiliste tegevusteni välja ehk igalühele midagi,“ ütles Prants.

Õpetajatele on olnud koolitusi, mis puudutavad uusi generatsioone ja uut õpikäsitlust. Prants ütles, et muidugi pole kõik õpetajad kohe uue süsteemi poolt. „Rakendame seda kõike järgmisest sügisest, räägime aga juba praegu. Mõnd õpetajat tuleb veenda, teisele aega anda. Üldjoontes on meil majas väga positiivselt muutus- tesse suhtuvad õpetajad. Praegu toimub koolis järk-järgult ka põlvkondade vahetus: sel õppe- aastal tuli meie kooli tööle viis noort õpetajat vanuses 22–32 aastat.“

Järva vallas on kolm gümnaasiumi. „Olen seda meelt, et me peame pingutama ja ennast toestama lõpuni välja, et gümnaasiumiosa säiliks. Arendame kogu kooli, et neljandas astmes oleks üldse õpilasi, kes meile jääda ja teistest koolidest meile tulla tahavad,“ ütles Prants. „Teeme muudatusi õpilase jaoks ja õpilase pärast, meeldib see meile või mitte. Kõige alus on õpilane ja tema individuaalne areng.“

Järva valla 101 küla elanikud

Abaja küla 72	Kuksema küla 80	Reinevere küla 62
Ageri küla 35	Kurisoo küla 69	Roosna küla 104
Ahula küla 254	Kuusna küla 39	Rutikvere küla 23
Albu küla 270	Käravete alevik 231	Rõhu küla 28
Ambla alevik 332	Käsukonna küla 82	Salutaguse küla 20
Ammuta küla 22	Kõisi küla 49	Santovi küla 41
Aravete alevik 770	Küti küla 6	Seidla küla 39
Aruküla 50	Laaneotsa küla 12	Seliküla 12
Ataste küla 24	Laimetsa küla 53	Silmsi küla 28
Eistvere küla 39	Lehtmetsa küla 39	Soosalu küla 18
Ervita küla 224	Liusvere küla 10	Sugalepa küla 5
Esna küla 53	Lähevere küla 4	Sõrandu küla 91
Hermani küla 15	Merja küla 4	Sääsküla 82
Huuksi küla 71	Metsla küla 46	Taadikvere küla 84
Imavere küla 422	Metstaguse küla 55	Tammeküla 33
Jalalõpe küla 24	Mõnuvere küla 8	Tammiku küla 14
Jalametsa küla 19	Mägede küla 18	Tamsi küla 26
Jalgsema küla 62	Mägise küla 33	Tudre küla 23
Jõeküla 2	Märjandi küla 64	Udeva küla 39
Jõgisoo küla 87	Müüsleri küla 74	Vaali küla 32
Järavere küla 11	Neitla küla 5	Vahuküla 76
Kahala küla 24	Norra küla 1	Valila küla 6
Järva-Jaani alev 996	Orgmetsa küla 58	Vao küla 218
Järva-Madise küla 72	Peedu küla 57	Vetepere küla 24
Kaalepi küla 187	Peetri alevik 179	Visusti küla 27
Kagavere küla 27	Prandi küla 42	Vodja küla 27
Kalitsa küla 53	Preedi küla 22	Vuti küla 6
Kapu küla 49	Puhmu küla 24	Võrevere küla 12
Kareda küla 61	Puiatu küla 37	Väike-Kareda küla 45
Karinu küla 194	Pullevere küla 29	Väinjärve küla 60
Keri küla 1	Päinurme küla 140	Õle küla 14
Kiigevere küla 23	Pällastvere küla 8	Ämbra küla 30
Koeru alevik 934	Pätsavere küla 2	Õõtla küla 64
Koidu-Ellavere küla 17	Raka küla 44	Ülejõe küla 8
Koigi küla 362	Ramma küla 10	Järva vald (valla täp- susega) 104
Kukevere küla 50	Rava küla 28	

Järva vald (kokku) 9095
Seisuga 25.01.2018

Loeng: aju, teadus ja teadvuse muutmine

Kuidas parandada aju tööd? Kuidas aju mõjutab iseloomu? Kuidas muuta aju ja seeläbi oma elu? Viimased teadusuuringud ajust, teadlikkusest ja praktikatest.

Loengut peab: Pamela Maran.

Järva-Jaani kultuurimajas 11. veebruaril kl 18. Pääs: 7 €

Juubelituju lõid seebimullid ja pidulik supp

„Ma väike kaisumõmm, sest olen kõige väiksem ma.

Ma maru-müramõmm, siin mängin, õpin, targaks saan.

Siin elab lõbus, töökas mõmmipere, kes tulijaile lahkelt ütleb tere!“ – hõiskasid laulda Imevere lasteaia Mõmmi mudilased. Põhjuse laulda andis sünnipäev. „See pole tavaline sünnipäev, vaid juubel,“ selgitas lasteaia direktor Heidi Arula. „Meie lasteaed avati 30 aastat tagasi – kas seda on vähe või palju?“ „Palju!“ hõiskasid lapsed vastu.

Direktor Heidi arvas, et täpselt parasjagu, et jutustada oma lugu. „See on rõõmus maja, siin on rõõmsad lapsed ja rõõmsad teod,“ ütles ta.

„Siin ei õpita jonniteadust, siin on sõprus, siin on headus,“ laulsid lapsed.

Mõmmi nime kannab lasteaed 1998. aastast saati, kui kõik lasteaiaid hakkasid endale nimesid võtma. Lasteaia 10. sünnipäeva peol luges vallavalitsuse korralduse anda lasteaiale Mõmmi nimi ette Mõmmi ise! „Mõmmi ehk Ivo Eensalu käis meie lasteaeda ka avamas ja oli kohal 5. ja 10. sünnipäeval,“ täpsustas Arula.

Arula ütles, et lasteaias on kolm rühma, praegu 53 last alates 1,5 eluaastast, ja 16 töötajat.

Paarikümne aastaga on maja üsna mõmmiliseks muutunud: seintel on loendamatu arv suuri ja väiksemaid mõmmisid, mõmmi on ka lasteaia lipul, särkidel, tassidel ja sünnipäevatoolil. Viimane suurem investeering tehti viis aastat tagasi, kui uuendati lasteaia köök. Kuid igal aastal lisandub midagi uut. Näiteks 2016. aastal valmis tüdrukutele tosin komplekti Pilistvere kihelkonna rahvarõivaid ja kõigile seiklushimulistele madalseiklusrada, saab ronida ja pugeda. „See oli helesinine unistus. Käisin sarnast vaatamas Luunjas, Valtus, Tallinnas – miks siis mitte meil? Rada teha maksis ligi 9000 eurot, kuid nüüd seiklejaid jagub. 2017. aasta sügisel saime koostöös MTÜ Imavere Spordiklubiga ka väljõusaali,“ tõi Arula mõned näited.

Eelmisel aastal valmis tubane omaette olemise nurk või sõbraga koos olemise nurk või mõtlemise nurk – lapsed on ise need nimed pannud.

Mõmmid on saanud ka kiita. Näiteks 2014. aastal osalesid nad kahe algatusega (tammetõrude kogumise ja jäämaterjalidest meisterdamisega) keskkonnasõbraliku haridustegevuse konkursil, kuhu laekus kokku 187

Mõmmi lasteaia laulu oskavad kaasa laulda kõik lapsed.

Vanema rühma ansambel laulab Mõmmile sünnipäevalaulu.

Fotod Arnika Tegelman

algatust ja anti välja 26 auhinda kuues kategoorias. Meisterdasid pered kodus ja kasvatajad lasteaias ning mõmmid pälvivadki tiitli „Keskkonnakäpp 2014“.

Aastate jooksul tehtu on lasteaia tublid õpetajad kogunud paksudesse kroonikakaustadesse.

Küsimusele, milline on hea lasteaiaõpetaja, teab Arula vastust: „Soe inimene, kes tuleb tööle rõõmuga. Loov. Positiivse ellusuhtumisega ja avatud uuendustele. Hea suhtleja igal tasandil, aga kõige tähtsam ikka lastega – laps peab olema õnnelik ja siit hea tundega koju minema.“ Just täpselt sellised kolleegid Arulal ongi. Õnneks on lahenenud ka õpetajate palgamure.

Uudiseid on ka. Sellest aastast on lapsed Mõmmi lasteaeda oodatud juba kell 7 (seni kell 7.30). Jaanuari lõpuni käis juba tavaks saanud väikeste leiutajate konkurss, selle aasta teema on „Kingitus Eestile“. Sünnipäeva muutis põnevaks Mullimeister, kes püüdis suurtesse seebimullidesse ka lapsed. Lõunaks valmis kokatädi Silval aga pidupäevaseljanka.

Et Imavere lasteaed üldse ehitati, selles on oma osa tol-lasel majandijuhil Mati Hõbemäel, arvab lasteaia direktor Heidi Arula. Pildile jäid nad lasteaia Eesti nurgakeses.

Head Eesti tarkused

IGAÜKS ON OMA ÕNNE SEPP

SA PEAD ISE TEGEMA ASJU, MIS SIND RÕÕMSAKS TEEVAD. NÄITEKS TRENNI TEGEMA JA SPORTI, SIIS OLED TERVE JA ÕNNELIK. SA PEAD OLEMA NII, ET SUL ON PALJU SÕPRU. KÕIGE ROHKEM SAAD SA ISE TEHA, ET ÕNNE OLEKS. ÕNNE ON VAJA, ET RÕÕMUS OLLA JA KAUA ELADA.

MIS ÜHE MEELEST KULD, SEE TEISE MEELEST MULD

IGAÜKS PEAB ERINEVAID ASJU TÄHTSAKS. ÜKS TAHAB AINULT RAHA, TEISEL ON AINULT RÕÕM JA PUHAS SÜDA. INIMESSEL VÕIB KULDA OLLA, AGA TA EI HOOLI TEISTE TUNNETEST JA ASJADEST.

LIND ARMASTAB OMA PESAKEST JA LAPS OMA KODUKEST

KÕIK ARMASTAVAD OMA KODUKEST – INIMESED, LOOMAD, LINNUKENE. SEST KES EI TAHAKS OMA KODUKESSES ELADA? OMA KODUS ON KÕIGE PAREM. SEAL ON EMA JA ISA, VEND JA ÕDE, KEDA SA KÕIGE ROHKEM ARMASTAD. OMA KODUS ON KÕIGE LEMMIKUMAD ASJAD. LINNUPESAS ON KÕIGE LEMMIKUM LINNUPOEG JA VAHEL VIHMAUSSID KA. KODU PESAS PEAB OLEMA PEREKOND.

TUBLIDUS EI TULE TÖÖTA, OSAVUS EI HOOLETA

TUBLIKS SAAB SIIS, KUI PALJU TÖÖD TEHA. TEISI PEAB AITAMA, OSAVALT ASJU PARANDAMA. OSAVAKS SAAB SIIS, KUI HÄSTI PALJU HARJUTAD JA ÕPID. TUBLI JA OSAV OLLA ON HEA TUNNE, SIIS RÕÕMUSTAD EMA JA ISA.

KES PÜÜAB KÕIGEST VÄEST, SAAB ÜLE IGAST MÄEST

KUI TAHAD MIDAGI VÄGA SELGEKS SAADA JA KUI SA HÄSTI PÜÜDLIK OLED, ON SEE VÕIMALIK. SELLEKS TULEB KATSETADA JA HARJUTADA. SA PEAD ÄRA PROOVIMA KÕIK ASJAD, MIDA EI OSKA. KARTA EI TOHI.

TÄNASIDA TOIMETUSI ÄRA VISKA HOMSE VARNA

ASJAD PEAB TÄNA ÄRA TEGEMA, HOMME ON JÄRGMISED ASJAD. KUI SA JÄTAD TÄNA TOIMETUSED TEGEMATA, ON SUL HOMME HUNNIKUTE VIISI ASJU TEHA. NII VÕIB KORRALAGEDUS TULLA. NÄITEKS PRÜGIRIDA, KUI EI KORISTA.

KEL ON HUVI, SAAB KÕIK, MIS TA TAHAB

KUI KELLEGIL ON HUVI SAADA NÄITEKS POLITSEINIKUKS, TULETÕRJUJAKS, AKROBAADIKS, SIIS TA ÕPIB JA SIIS TA SAABKI SELLEKS. MÕNEL LAPSEL ON HUVI LEGODE VASTU, AGA EMME EI OSTA. SIIS TA LEIDURIKS EI SAA. HUVI PEAB IKKA VÄGA SUUR OLEMA, ET ASJU SAADA.

KUI TAHAD, ET SUL SÕPRU OLEKS, OLE ISE SÕBRALIK

PEAB OLEMA LAHKE JA ASJU JAGAMA. OMA SÕPRU PEAB AUSTAMA, SIIS NAD HOIAVAD JA KAITSEVAD SIND KA. KUI SA ISE SÕBRALIK EI OLE, POLE SUL ÜHTEGI SÕPRA. SIIS ON INIMESE ELU KURB.

KORDAMINE ON TARKUSE EMA

KUI TAHAD MIDAGI SELGEKS ÕPPIDA, PEAD HARJUTAMA JA KORDAMA. SEE TEEBKI TARGAKS. PEAB TEGEMA ASJU, MIDA EI OSKA, IGA PÄEV PALJU KORDI. PEAB AABITSAST KORDAMA, SIIS SAAD KOOLIS HÄID HINDEID. TÕID, MIDA EI OSKA, PEAB KA KORDAMA, NÄITEKS JUBA 5-AASTASELT.

Tarkused seletasid lahti Imavere lasteaia Marumõmmi rühma lapsed

Koeru lasteaia Päikeseratas kõige vanema rühma lapsed tulid just õuest, sestap on põsed punased ja kalaseljanka maitseb hea.

Arnika Tegelman

Väega nimi toob lasteaiale õnne

ANU KANGUR

Koeru lasteaia Päikeseratas
direktor

Päikeserattas käib elav signi-
sagin, sest valmistutakse laste-
aia 45 aasta juubeliks. Välja on
kraamitud vanad albumid, et
värskendada mälu ja täiendada
teadmisi. Huvitav on vaadata
tuttavaid inimesi nende noo-
rusajast ja tuvastada lõpupiltide
pealt tänaseid täiskasvanuid.

20. veebruaril 1973 avati
Koeru lastepäevakodu uues
hoones Paide teel. Lapsi oli
siis 35. 1980ndatel oli lasteaias
juba 75 last ning 1994. aastast
töötab neli rühma 80 lapsega.
2004. aastal liideti Koeru laste-
aia Vao lasteaed-alkkooli üks
rühm. 2000. aastal nimetati las-
tepäevakodu Koeru lasteaiaks
Päikeseratas.

2018. aastaks on Koeru ma-
jas viis rühma ja Vao majas
kaks rühma. Sünnipäevaeel-

sel kuul on lasteaia nimekirjas
107 last.

Oleme rõõmsad, et töötame
nii toredas lasteaias koos vah-
vate laste, loovate õpetajate ja
hoolivate kolleegidega.

Missugune tähendus on sõ-
nal päikeseratas? Internetiava-
rused annavad sellist teadmist,
et päikeserattad on kristallid,
mis sümboliseerivad igavest
jõudu, päikeserattamärk on
olnud muistsetel aegadel õn-
netoovaks amuletiks. Seega on

lasteaed saanud endale väega
nime, mis toob õnne ja rahul-
olu. Paljudele lastele on see
maja olnud esimeseks tõsiseks
õppimise ja mängimise kohaks.
Siit on saanud alguse eluagssed
sõbrused. Aastakümnete jook-
sul on head kolleegid koos päev
päeva kõrval tõtanud majja, mis
kihab energiast ja laste kilgetest,
tervitades aeg-ajalt uusi töö-
tajaid, kes on otsustanud teha
lasteaias vastutusrikast tööd.

Palju õnne, Päikeseratas!

Lasteaia ja ka meie armsa kodumaa juubeli lävel on pas-
lik avaldada Päevalille rühma laste mõtteid kodukoha
Koeru, Eesti, lasteaia ja lasteaia õpetaja kohta.
MIS ON LASTEAED, MIS SIIN TEHAKESE, KES TÖÖTA-
VAD, MIS ON NENDE TÖÖ?

Koeru

Koeru on hästi ilus ja Eesti lipu värvid on hästi ilusad.
Koerus on hästi palju inimesi, aga Koeru ise on väike ja
seal on inimestel hea elada.
Koeru on väga turvaline koht.

Eesti

Koht, kus elab hästi palju inimesi. Kus on president.
Kersti Kaljulaid. Olen näinud Mare juures ühte pilti (presi-
dendist). Ta teeb presidendi asju ja kirjutab ja räägib ini-
mestega.

Lasteaed ja lasteaia õpetajad

Õpetajad kirjutavad tähtsaid tööasju.

Õpetajad kasvatavad lapsi, aitavad neid.

Siin käivad lapsed õppimas ja mängimas.

See on koht, kus kasvatajad käivad lapsi kasvatamas ja
õpetamas.

Lasteaias kaitstakse lapsi.

Lasteaed on selleks, et lapsed ei peaks üksi koju jääma.
Õpitakse, mängitakse, süüakse, meisterdatakse, käiakse
õues. Kasvatajad on vahepeal head, siis kui lapsed ru-
malusi ei tee.

Töötavad siin õpetajad, direktor, Anne-Ly ja õpetaja
Aino, kokk Kairi. Et lastel kõht tühjaks ei jääks ja nad
kokku ei kukuks.

Direktori töö on maja hoidmine, kirjutamine, arvutis ole-
mine.

Õppealajuhataja Mare annab igasuguseid asju, käib
õpetajatega rääkimas. Tema töö on veel teistega suhtle-
mine, kui kasvatajad ei tea, kuhu minna ja teha. Siis ta
tellib asju.

Õpetajad vaatavad igasuguseid kunstiasju.

Kui õpetajad jäävad vanemaks, siis nad on kodus ja kui
nad saavad juhuslikult kõndida, siis nad teevad igasugu-
seid asju. Nende asemele tulevad uued õpetajad.

Lasteaias toimuvad üritused ja peod.

Ma tean, milleks on lasteaed loodud – et lapsed on siin
ilusasti kaitstud.

Ootame MTÜ Albu noortekeskuse eestvedamisel
toimuvatele koolitustele lapsevanemaid, õpetajaid,
noori ja kõiki, kellel huvi. Selle aasta esimesel poolel
ootavad teid järgmised projektide „Kogukonna
tulevik on perekond ja noored“ ja „Märkame ja
hoolime“ õppepäevad:

Teisipäeval, 20. veebruaril „IGA INIMENE ON ERINEV“ – kuidas
suhtuda neisse, kes on teistmoodi kui mina; kuidas nendega arvesta-
da; delikaatsus; tolerantsus. Kuidas hoida noorte hulgas ära vaimset
ja füüsilist vägivalda.
Koolitaja: psühholoog Margit Jullinen.
Loeng kestab 1,5 kuni 2 tundi, algus kell 17 Albu põhikoolis.
Osalustasu 2.-. Vajalik on eelnev registreerimine (14.02.2018)

Laupäeval, 3.märtsil „ÕNNETUS EI HÜÜA TULLES!“ – ohtude en-
netamine, elupäästev esmaabi (olmetraumad, insult, infarkt, põletu-
sed jne). Kuidas olla kodus oma lähedastele kohe abiks.
Koolitaja: parameedik Andrus Lehtmets.
Loeng kestab vähemalt 6 tundi, algus kell 10 Albu põhikoolis
Osalustasu 10.-. Sisaldab ka kerget lõunasööki. Vajalik eelnev regist-
reerimine (26.02.2018)

Laupäeval, 17. märtsil „KÄITUMISPROBLEEMID: PRAKTILISED SEK-
KUMISED“ – mis on lapse halva käitumise taga; kuidas jõuda käitumis-
probleemi põhjusteni; millised tagajärjed on probleemisel käitumisel.
Koolitaja: psühholoog Margit Jullinen.
Loeng kestab kuni 8 tundi, algus kell 10 Albu põhikoolis
Osalustasu 6.-. Sisaldab ka kerget lõunasööki. Vajalik eelnev regist-
reerimine (12.03.2018)

Teisipäeval, 3. aprillil „ERINEVATE PÕLVKONDADE KOOSTÖÖ“
– erinevad põlvkonnad, erisused ja sellest tulenevad erinevad aru-
saamad; kuidas üksteist paremini mõista;
Koolitaja: Sirli Kriisa
Loeng kestab 1,5 kuni 2 tundi, algus kell 17 Albu põhikoolis.
Osalustasu 2.-. Vajalik eelnev registreerimine (28.03.2018)

Lisaks toimuvad aprillikuus eraldi koolitused neidudele ja noormees-
tele delikaatsetel teemadel. Koolitaja Asta Olonen.

REGISTREERI END Albu Noortekeskuse kodulehel ([http://noortekes-
kus.wixsite.com/albu](http://noortekes-
kus.wixsite.com/albu)).

Aune Suve-Kütt
MTÜ juhatuse liige ja projektijuht

Tänu sõnad Stora Ensole

Imavere Põhikooli pere tänab
Stora Ensot ning Argo Aavikut
ja Heli Vardjat suurepärase jõu-
lukungituse eest! Saadud 5000 eu-
rot kasutatakse kooliõpilastele
vajalike robotikavahendite ja
metallofonide ostmiseks.

KOGU PERE TALVETRALL

8. märtsil kell 13.30

lõbusad mängud

Albu mõisa pargis

auhinnad

Korraldaja: MTÜ Albu noortekeskus

Üritus toimub MTÜ Albu Noortekeskuse projekti „Kogukonna tulevik on perekond ja noored“ raames.

Armastus mehe vastu ja tahtmine teha midagi täiesti uut töid Järvamaale

ARNIKA TEGELMANN

Järva vallasekretär Karin Tenisson-Alev hoiab oma kabineti seinal alati terava otsaga paragrahvi. Kui keegi seadust väänab, on ta valmis sellega surkima, aga võib ka õigus-kantsleri poole pöörduda. Nõudlik olla on roll. „Pärast tööd ma olen hoopis teine inimene, siis ma ei käi, paragrahv peos,“ ütleb ta.

Kohtume usutluse jaoks tavatult vara, kell 8.30. Tööpäev on äsja alanud. Küsimusele, kas ta on hommiku- või õhtuimene, vastab Karin, et õhtul ta telerist filme ei vaata ja läheb magama üsna varakult. Äratuskella asemel on peres kaks 11kuust kutsikat, kellega peab hommikul kell 6 välja minema. „Sest ajast, mil olen Järva valla heaks töötanud, olen ma pigem tööinimene. Ärkan hommikul ja mõtted on kohe töös, õhtul teen pikalt veel kodus ja töötan ka laupäeval-pühapäeval, et kõik see käima läheks,“ ütleb ta. Ja selgitab, et Paide linnavalitsuses, kus ta varem poolteist aastat töötas, oli lihtsam: seal tehti õigusaktidega head eeltööd ja neid sai sujuvalt volikogusse saata. Et Järva vallaks liitus seitsme omavalitsust, tuleb siin kõigega nullist alustada.

Inimene veedab suurema osa ärkvelolekuajast tööl. Kas on mõni asi, mis sinu kabinetis kindlasti olema peab, mis on sinu-ga koos liikunud ühest kabinetist teise?

Kui olin Jõgeva vallasekretär, kingiti mulle puidust paragrahv, üks ots terav. Tollane volikogu esimees ütles, et vallasekretär on selline paragrahviga surkija. Järva valla keskus Järva-Jaanis, kus on minu püsikoht, tehakse natuke remonti ja tuuakse uus mööbel. Siis toon selle paragrahvi sinna seinale. See on sümbol. Vallasekretäri töö on olla jurist.

Olen lõpetanud kaks kooli ja kirjutanud mõlema kooli lõputöö vallasekretärist: Tartu Ülikoolis vallasekretäri institutsioonist Eesti Vabariigis ja Tallinna Tehnikaülikoolis vallasekretäri kompetentsidest – mida sa pead oskama ja teadma, et olla edukas selles töös. Ma olen uurinud seda ametit ja pidanud seda ametit ja minu meelest on see ikka veel väga suur väljakutse. Minu õppejõud Tartu Ülikoolist, Jüri Ginter, ütles, et vallasekretär ei ole minu jaoks amet, see on kutsumus.

Vallasekretäri amet Eestis on ju üpris vana?

Vajadus vallasekretäri ametikoha järele tekkis juba 1816. aastal, mil võeti vastu Eesti-maa talurahvaseadus. Valdade anti pärisorjusest vabastamise puhul senisest rohkem iseseisvust, millega suurenes töökoormus valdade kantseleides. Esialgu tegid vallakirjutaja tööd ära kirikuõpetajad, pärast seda külakooliõpetajad. Alalisi vallakirjutajaid hakati ametisse valima pärast 1866. aasta Baltimaade vallakogukonna seaduse vastuvõtmist, mis tegi volikogudele vallakirjutaja ametisse valimise kohustuslikuks. 1940. aastal muudeti vallasekretäri ametikoht külanõukogu valitava sekretäri ametikohaks, 1989. aastal, enne Eesti Vabariigi taasiseseisvumist, taas vallasekretäriks. Kohtusin ühe Austraalias elava eestlasega, kes ütles sekretäri kohta tippmamsel. Mina ütlesin, et ei-ei – mina ei ole see tippmamsel, tavaline sekretär.

Algselt oli vallavanem tubli külamees, kes käis vahel vallamajas. Püsivalt oli ametis vallakirjutaja, kes registreeris sõjaväekõlblikke hobuseid, pidas kartserit, tegi kõiki dokumente. Huvitav oli see, et vallakirjutajaks ei saanud niisama, vaid tuli siseministeeriumi juures teha eksam, mille edukaks sooritamiseks pidi 1926. aasta eksamikava järgi peast teadma üle 200 seaduse, määruse ja käskkirja. Kui Eesti Vabariigi ajal hakati sellele ametile rohkem tähelepanu pöörama, korraldas siseministeerium üle-eestilised kursused ja selle kursuse läbinud võisid olla vallakirjutajad.

Nii et vallakirjutaja oli val-la kõige targem inimene, kes tundis kõiki seadusi ja vaatas, et too külamehest vallavanem mõnda lollust ei teeks. Kuidas tänapäeval on?

Kohaliku omavalitsuse seadusesse (KOKS), omavalitsuse piiblis, on sisse kirjutatud kaks ametiisikut, kes peavad ühes omavalitsusüksuses olema: vallavanem ja vallasekretär. Vallasekretär on järjepidevuse kandja. Kui linnapead ja vallavanemad pärast valimisi vahetuvad, siis üks peab olema see, kes teab ja tunneb asjaajamist. Pärast 1990. aastaid on olnud erinevaid aegu, kui taheti seda seadust muuta ja panna ka vallasekretär valitavaks iga viie aastat tagant. See ei leidnud riigikogus toetust.

Olen töötanud päris mitmes omavalitsuses. Suures osas on olnud arusaam, et vallasekretär on kantselei juht ja järjepidevuse kandja, mõnes on aga peetud vallasekretäri lihtsalt tehniliseks sekretäriks, kel on natuke rohkem haridust ja teadmisi.

Näiteks Narvas on linnasekretär administratsiooni juht, Tartus samamoodi. Suurlinnades ongi linnapea poliitiline juht. Siin me ei ole veel selleks valmis. Vallavanem on täna kahes rollis, ta on nii poliitilise organi kui ka ametiasutuse juht. Praegu mulle tundub, et see on OK.

Et kas ma saan hoida ära vallavanema rumalaid otsuseid? Ta peab ju juristi poole pöörduma ja vallasekretär peaks olema tippjurist. Ma saan soovitada ja anda nõu, et kui ta teeb sellise otsuse, mida see kaasa toob, ja et seadus on täitmiseks. Kuid tal on õigus kaaluda ja ma saan tuua välja need kaalutluse piirid. Ma ei saa teda käskida ega keelata, ma olen partner, saan ainult soovitada.

Ühe volikogu otsuse peale olen ma pöördunud õiguskantsleri poole. KOKSis on täpselt öeldud, mida teeb volikogu ja mida valitsus. See volikogu ei aktsepteerinud seda, et seadus on täitmiseks – volikogu tahtis endale võtta valitsuse pädevust ja tegi otsuse. Ma ütlesin – ärge tehke seda. See juhtus 1990. aastate alguses ja siis ütles volikogu esimees, et mis mõttes ta ei või. Asi päädis sellega, et õiguskants-

ler tegi ettepaneku õigusakt seadusega kooskõlla viia. Kui on minu vastutada, et õigusaktid on seadusega kooskõlas, siis ma pidin nii tegema. See käib ametiga kaasas.

Olen täheldanud, et vahel öeldakse – vallasekretär on kuri ja nõudlik. Aga see on see töökoht, see roll. Ma pean ju nõudma, et haldusakt vormistatakse nõuetekohaselt, et seadus on täidetud. Pärast tööd ma olen hoopis teine inimene, siis ma ei käi, paragrahv peos.

Kui rääkisime minevikust, oli vallakodanikul vallakirjutaja juurde alatihtis asja. Kuidas nüüd?

Nüüd saame võrrelda neid seitset pisikest valda – sealgi täitis vallasekretär paljusid erinevaid rolle. Nüüd, suures valdas tavaline inimene väga minu juurde ei satu. Kui ma olen Järva-Jaanis ja kuulen kantseleis, et tuleb inimene murega, mida sekretär ei oska lahendada, siis ma lähen ja juhendan teda. Minu vastuvõtule saaks tulla, kui on notariaaltoimingud (need vähesed, mis meile on jäetud) ja kui keegi tahab aru saada õigusaktist, teeb selgitustähtsuse ja küsib, et mida valitsus või volikogu mõtles, kui tegi sellise otsuse – ta tahab selle üle vaielda. Siis ta saab minu juurde tulla ja mina selgitan. Mul on selgitajana nõustaja roll.

Suure osa minu tööst võtab kolleegide nõustamine, õigusaktide kontrollimine.

Kui palju selliseid aktiivseid kodanikke on olnud, kes tulevad ja tahavad mõnd otsust täpsustada?

Paides oli. Raadioajakirjanik ja Paides ka volikogu liige Andres Põllu. Temaga meil oli vahva esimene kohtumine. Linnavalitsus võttis vastu korralduse, millega muutis üle-eestilise aadresside korrastamise käigus aadresse. Andres elab 60korteriga majas. Otsustati muuta selle maja aadressi, sest reas olevate majade aadressid polnud järjekorras. Linnavalitsuses valmistas selle ette ametnik. Ma usaldan ametnikke. Aga Andres ei olnud selle otsusega rahul, sest ta leidis, et see pole õige. Ta oli ise uurinud ja ütles, et saab ka teisiti

aadresse korrastada. Ta oli käinud ka tolle ametniku juures ja tema ülemuse juures ja teda ei kuulatud ära. Ta oli pahur. Siis ta sattus raekotta, kus mina olin. Kutsusin ta enda juurde.

Ta oli juba nii kaugele viidud, ütles, et tahab kaevata ja vaielda ja rääkis loo ära. Lubasin aidata, kui ta tahab selle korralduse peale vaiet esitada. Mina juhendasin, lugesin seadust ja Andres kirjutas. Ja see vaie rahuldati, sest tõepoolest sai ka teisiti, nii et 60 korteri elanikud ei pidanud oma aadressi muutma. Niimoodi ma sain Andresega sõbraks. Talle meeldis see, kuidas ma temaga suhtlesin.

Ma olen Järvamaal võõras, ei tunne kohalikke inimesi, mul pole eelarvamusi. Ta oli üks linnakodanik, kel oli mure, ja ma lahendasin koostöös kolleegidega selle ära.

Tegelikult algab kõik põhi-seadusest ja selle alusel antud seadustest. Mis see omavalitsus siis on? See, et sa pead tegema inimese jaoks parima nii, nagu seadus lubab sul nendes raamides toimetada. Sel hetkel ma tundsin, et see ametnik oleks pidanud kaaluma, mida tema otsus kaasa toob, ja pidanuks leidma viisi, kuidas saaks teisiti. Lihtne on võtta seadus ja täita seda preisi rangusega.

Ma näen ka siin, et ametnikke, kes pärast ühinemist kokku tulid, tuleks järele aidata, õpetada, sest paljud neist täitsid varasemalt samaaegselt mitut ülesannet. Ei ole võimalik olla täiesti kompetentne mitmes erinevas valdkonnas, mõni valdkond oli rohkem selge. Nüüd toimus meil spetsialiseerumine, iga valdkonna peale on eraldi ametnik. Nüüd, kui me harjume ja õpime täitma üht kindlat ülesannet, saab öelda, kas sa oled suuteline tegema seda tööd parimal moel või mitte.

Kaalutlemine on üks asi, samas oled võrrelnud õigusakti loomist luuletamisega.

See on väga suur ja huvitav looming. Loomine algab sellest, et peab olema arusaam, mida sa tahad. Luuletades sul on meeleolu, sa teed midagi. Õigusaktis on norm ette antud, millest see peab koosnema. Pead püsima selles vormis, nagu luuletadeski.

Õigusaktis on oluline, et sa pead seletama nii, et see, kellele see on suunatud, saab aru.

Mis on täna Eesti seadustega? Tihti peale neid lugedes ei saa ka mina juristina aru, mida seaduseandja on mõelnud. Millalgi taheati koguni teha seaduse lugemise õpetamise seadust. Asi hakkab absurdini minema.

Kui sa kohapel teed kasside ja koerte pidamise eeskirju, siis sa peaksid vähemasti püüdma kirjutada arusaadavalt. Õigusakti ei saa kirjutada ka väga sellises nn külakeeles, samas peab inimene aru saama, kas ta tohib koeraga sinna parki minna ja mis tingimustel.

Ja et ma ise haldusaktide koostamise läbi teen, on mul neid lihtne ka volikogus kaitsta. Seal ei ole minu jaoks opositsiooni ega koalitsiooni. Ma ei ole üheski erakonnas, mu amet on sõltumatu, olen kiretu kõrvaltvaataja ja nõustaja. Alati on hea, kui volinikud on eelnõud läbi lugenud ja teevad asjalikke ettepanekuid. Kui see annab lisandväärtust, on suurepärane ja seda tuleb tunnustada. Tuleb kaaluda, kas alati on vaja nõuda parandusettepaneku esitamist kirjalikult – parandame need kaks sõna ära ja ongi hästi. Kui on vaja muuta tervet lauset, siis küll. Aga jonnimist ma ei kannata. Mõtlen siis, et mis eesmärgil jonnitakse, kas see on ikka parim vallaelanikele. Volikogu arutab ju vallaelanikele olulisi küsimusi ja teeb selle kohta otsuseid.

Oled Jõgevalt pärit, seal keskkooli lõpetanud – kas Liblikapüüdjates (legendaarne Jõgeva kooliteater – toim) osalesid?

Minu ajal seda veel polnud. Mina tegin sporti. Olen pikk. Vanem õde mängis käsipalli. Ega tüdrukutel muud Jõgeval valida polnudki kui kergetõustik või käsipall. Mina siis õe sabas tilla-tõlla ka käsipalli. Suvel enne seitsmendat klassi oli Tallinna Spordiinternaatkoolist treener Rita Sild (kes oli kunagi treener ka Jõgeval) ukse taga ja ütles, et tema sai teada, et siin on selline pikk tüdruk – tule TSIKi katsetele. Ma ei teadnud korvpallist midagi, aga sinna ma läksin ja sisse ma sain. 7. ja 8. klassis õppisin korvpalli.

Aga toona oli nii, et kui oleks tahtnud korvpalli edasi mängida, oleks pidanud keskkoolis olema aasta kauem. Ma ikka nii sportlane ei olnud, et oma elu spordiga siduda. Tulin Jõgevale tagasi, lõpetasin keskkooli kolme aastaga ja mängisin käsipalli edasi. Korvpalli vähem, aga paremini. Tegin kõike, mida vaja, TSIKis olin saanud põhja alla. Kui oli vaja ketast heita, anti ketas mulle kätte ja ma tulin Jõgeva rajooni meistriks A-klassis.

Mui isa oli hästi sportlik, mängis jäähokit ja jalgpalli. Olen saanud ka Jõgeva spordi aastaraamatud, minu isa pildid on seal sees. Minust küll pilti pole, aga mu poja pilt on – tema mängis korvpalli.

Millest siis selline erialavalik?

Pärast keskkooli püüdsin ülikooli sisse saada majandusökonoomika erialale, mis toona oli tohutult populaarne. Klassiõed läksid. Õnneks ma ei saanud sisse. Õde õppis ülikoolis rakendusmatemaatikat, tema on minust kuus aastat vanem ja on reaalinete inimene.

Läksin Jõgeva nahavabrikusse tööle. Oli aega mõelda. Mõtlesin, et reaalinete inimene ma pole. Läksin juurasse kaugõppesse. Tol ajal pidi pärast teist kursust olema selge, mis suunda sa lähed, kas tsiviil, kriminaal või haldus. Läksin Jõgeva maavalitsusse tööle ja kuna see oli haldus, läksin seda suunda. Tollane Jõgeva külanõukogu esimees kutsus mind, kui hakati 1990. aastate alguses looma külanõukogudes sotsiaalsüsteemi, et tule ja loo. Läksingi. Kaotasin küll palgas, aga mulle tundus see huvitav. Kui võrrelda maavalitsust ja omavalitsust, siis viimases on seda ise loomist rohkem. Jõgeva vald oli suur vald.

Vallasekretäriks sain ma siis, kui lõpetasin ülikooli, vahetasime toonase vallasekretäri kohad ja tema hakkas vedama sotsiaalvaldkonda. See oli 1. aprillil ehk nagu natuke ka aprillinali, et minust vallasekretär sai.

Ometi oled päris mitu kor-
da elukohta vahetanud.

Mu poeg läks õppima Tar-

tusse, Hugo Treffneri gümnaasiumisse. Olin 40 ja mõtlesin, et kui, siis on viimane aeg Jõgevalt ära minna. Juhtus nii, et Saku vallavanemaks sai minu kursusekaaslane ja ta kirjutas, et tema vallasekretär oli andnud lahkumisavalduse. Ta kutsus mind kandideerima. Miks mitte minna?!

Sakus anti ametikorter (paljudele, kes tulid mujalt). Vallavanem oli noor, uuendusmeelne ja lõi elu seal, kus oli kogu aeg tehtud ühtemoodi, kihama.

Meeldib sulle, kui asjad
pea peale pööratakse?

Jaa. Teatud asjad peavad muidugi jääma. Kuid selles süsteemis on hea teha teisiti. Saku oli suur väljakutse, Harjumaa, kuldne ring. Kui sa ütled ei, pead arvestama sellega, et see inimene tuleb sinu juurde advokaadiga. Saku oli väga hea kool.

Olin seal 13 aastat ja oleks võinud olla pensionini, lahkuda oli kahju – 2016 sain Saku valla vapimärgi. Head vallasekretärid niisama ringi ei liikunud, tingimused olid Sakus head, palk oli hea, töö põnev. Kui ma võrdlen Sakut ja Jõgeva aega, siis Jõgeval tekkis lõpuks rutiin, aga Sakus oli iga päev uus, kunagi polnud igav. Voolikogu liikmed olid ka väga kõrgelt haritud, paljud ministriumidest. Sa pidid oma õigusaktidega olema nii tippasemel. Need 13 aastat ma kogu aeg õppisin.

Miks sa siis lahkusid?

Tulin ära tänu sellele, et tutvusin Järvamaa mehega, kes on mu abikaasa. Kui ma Paidesse kandideerin, ütlesin ka, et armastus on see, mis naisi ühest kohast teise liigutab.

Abikaasa on Roosna-Allikult pärit, siin on tema vanemate põlistalu. Oli variant, kas see laguneb ja müüakse maha või me teeme selle korda. Mina olin see, kes ütles – põlistalu sa ei müü maha – teeme korda. Abikaasa oli tollal bussijuht. Kui ta vanemad surid, siis ta töö-

tas kaheksa aastat välismaal ja keegi maja eest ei hoolitsenud.

2007. aastal alustasime, 2013 kolisime majja. Nii kahju oli – teed nädalavahetusel kõik korda ja siis sõidad esmaspäeva hommikul kell 5 Saku poole, mees oli Tallinnas tööl. Siis hakkasingi Järvamaale tööd otsima.

Ega siin palju selliseid töökohti polnud. Mõtlesin, et äkki ühinemisega seoses tekib, ehk saan kusagile kandideerida. Aga tulek tuli aasta varem, sest Paide linnasekretär otsustas pensionile minna. Oli konkurss ja võitsin. Palgas kaotas in korralikult, aga see oligi nüüd see kaalumise koht, kas see põnev Saku või mitte vähem põnev Paide, aga ma saan oma koju tulla. Aastal 2016 tulimegi. Abikaasa töötab Jalaxis.

Järva vallas tuleb taas koi-
ke nullist luua.

Järva valda tulek oli taas kaalumise koht, väga suur ja põnev väljakutse. Paides püüdsin poolteist aastat muudatusi teha, mõned asjad võeti vastu, mõned mitte. Üsna keeruline oli seda masinavärki teistmoodi käima panna.

Eesti on nii väike ja mind teatakse ka tänu sellele, et ma olen olnud koolitaja – õpetasin sisekaitseakadeemias haldusjuriste. 1990ndatel, kui vallasekretäridelt hakati nõudma pädevustunnistust, sest juriste polnud võtta, koolitasin vallasekretäre. Olin ka vallasekretäride kutsekomisjoni liige, kes andis välja pädevustunnistusi. 1990. aastate alguses tegime ka valla- ja linna-sekretäride seltsi, ma olin selle algataja ja juhatus liige. Ma olen olnud selles süsteemis ja oma tööga ning sellega, et olen olnud aktiivne, välja paistnud. Olen juristide liidu liige. Ma tahan teha uusi asju. Ma ei taha istuda hommikust õhtuni mugavalt ja teha tööd nii, et kell viis pastakas kukub käest.

Kuidas spordiga nüüd on?

Nüüd ma tegelen tantsimisega. Kui me abikaasaga tutvavaks saime, siis 2007. aasta jaanuaris alustasime Sakus Kristina Tennokese tantsutreeningul. Nüüd sain Paidesse treeneriks Katrin Kruuse ja käime abikaasaga seal – see on meie sport. Sõidan rattaga ja kõnnin koertega. Ja kui on lund, teen oma põllu peale metsani ja tagasi suusarajad ka sisse.

Poeg Juhan jäigi Sakku elama, mul on üks lapselaps, kelle juures ma seal külas käin. Ja ikka kohtun ka sõpradega Sakust või kui ei kohtu, siis peame kirjavahetust.

Raamatuklubi
kutsub kirjutama
emakeele ilust

Koeru ramatuklubi Vaimuvalgus tähistab sel aastal emakeelepäeva lühilugude võistlusega „Meie ilus emakeel“, mille moto on laenatud Kalju Lepikult: „Püsi maa. Kui püsib rahvas, püsib eesti keele kõla.“

Osalemiseks kirjutage vabas vormis elamuslik lühilugu (vähemalt 100 sõna) ühel järgmistel teemadel:

1. Elan 100-aastases Eesti Vabariigis
 2. Kui kuninglikult kõliseb mu kaunis emakeel! (Ado Reinvaldi järgi)
 3. Omaloominguline luuletus antud teemal
- Lugu valmib kodutööna. Saate see kinnises ümbrikus hiljemalt 14. märtsiks Koeru raamatukogu aadressile Paide tee 3, Koeru 73001, Järva vald.
- Osavõtjatele tänutähed ja parimatele autoritele autasud antakse kätte 12. aprillil raamatuklubi üritusel.

Koeru raamatuklubi
Vaimuvalgus

Koduuurijatele
jagatakse
praktilist õpetust

ADA NÕMMKÜLA

projektijuht

Märtsis algab Imaveres kohaliku omaalgatuse programmist toetatud koduloouurimisalane projekt „Kodu-uurimine kui kogukonna identiteedi teadvustamine“. Selle eesmärk on anda koduuurimisest huvitatuile vajalikke teoreetilisi ja praktilisi teadmisi kogukonna identiteedi säilitamiseks ja tugevdamiseks ning oskust juhendada koduuurimisega tegelevaid noori.

Räägitakse andmebaaside teadvustamisest, internetipõhiste andmebaaside kasutamise võimalustest, andmekaitsest koduuurimises, suguvõsauurimisest, kuidas koguda mälestusi, küla- ja taluajalugu. Juulikusse on kavandatud tutvumine Eesti kirjandusmuuseumi ja ajaloomuuseumi Noora andmebaasidega.

Internetipõhiste andmebaaside tutvustamiseks kasutatakse peamiselt Imavere põhikooli arvutiklassi. Osalejate registreerimine emailil kaisei@hotmail.ee või tel 527 9350 kuni 1. märtsini. Osalustasu suurus sõltub tellitava bussi hinnast sõiduks Tartusse ja tagasi.

Türi ja Koeru muusikakool moodustasid noorteorkestri

ARNIKA TEGELMANN

Teisipäeval, 23. jaanuaril kogunes esimesse proovi Türi Kultuurikeskusesse uus Järvamaa kollektiiv – Türi-Koeru Noorteorkester, kus mängivad Türi ja Koeru muusikakoolide õpilased ja õpetajad. Mängijaid on kokku 43 ja orkestri dirigent on Türi Muusikakooli õpetaja ja orkester TÜRİ dirigent Ants Oidekivi.

Orkestri koosseis on erinev, sest koos mängivad väga erinevad pillid alates keel- ja puhkpillidest kuni akordionini ning rahvalike rütmipillideni välja. Repertuaaris on lahtuvalt koosseisust eelkõige rahvalikus stiilis lood.

Orkestrit ajendas looma ühine soov osaleda Euroopa Muusikakoolide Liidu XIII noorte muusikafestivalil, mis toimub

selle aasta 9. maist kuni 11. maini Hollandis Friisimaal ja kannab nime „At the Watergate“ (<https://www.atthewatergate.com/>). Leeuwarden-Fryslan on Euroopa kultuuripealinn aastal 2018. Festivalile oodatakse osalema 7000 muusikut 26 Euroopa Muusikakoolide Liidu liikmesriigist, neist 6000 väljastpoolt Hollandit. Festivali avamine toimub 9. mail kell 19.30 ja lõpetamine 11. mai õhtul. Nii avamisel kui ka lõpetamisel tulevad esitusele ühislood. Türi Muusikakooli direktori Silja Aaviku sõnul pannakse kontserdi kava kokku nii, et orkestripalade vahel kõlavad ka väiksemate koosseisude (kvartetid, triod, duod jm) esitused.

Eestist osaleb kokku viis kollektiivi ligi 170 mängijaga: Jõhvi Muusikakooli Big Band, VHK Muusikakooli orkester Võlukeeled, Liivimaa Noorteorkester, Pärnu Muusikakooli Sümfooniaorkester ja ansambel Kirju ning Türi-Koeru Noorteorkester. Igal kollektiivil tuleb anda kolm poole tunnist kontserti piirkonna eri paikades.

Koeru muusikakooli direktor

Verivärske Türi-Koeru noorteorkestri esimene proov toimus 23. jaanuari õhtul Türil.

Arnika Tegelman

toril Kerli Sirilal oli hea meel, et Ants Oidekivi nad kampa kut- sus, sest väikeses koolis napib võimalusi orkestris mängida. Sirila lausus, et proov oli tõhus, kestis paar tundi ja selgeks sai kolm lugu. Muusikakooli esin- davad orkestris Laura-Liisa Toodre, Jane-Ly Laug, Merliin Arusalu, Melani Arusalu, Li- sette Heil (viul), Mirko Sirila (trompet), Hedi Aimsalu (flööt)

ja Andri Jullinen (akordion). „Kolm õpilast on Järva-Jaanist, üks Peetrist ja teised Koeru ümbruse küladest,“ täpsustas Sirila. Koos õpilastega musit- seerivad ka puhkpilliõpetaja Teet Tihvan, viiuliõpetaja Ksenia Va- her ja Kerli Sirila. „Hollandisse tuleb kaasa ka meie klaverisaatja Maria Šnurova, sest esinemisvõi- maluse saab ka meie viiulian- sambel,“ lisas Sirila.

Aavik ütles, et enne festivali- le sõitu on võimalus vahvat or- kestrit esinemas näha/kuulda teisipäeval, 13. veebruaril kell 17 Paide Muusika- ja Teatrimaja kammersaalis toimuval Järva- maa muusikakoolide ühiskont- serdil „EV 100“ ja teisipäeval, 17. aprillil Koerus toimuval Koeru Muusikakooli 15. sünnipäeva üritusel. „Juba on teada ka, et 1. oktoobril kell 18 toimub rah-

vusvahelise muusikapäeva raa- mes selle aasta teine Järvamaa muusikakoolide ühiskontsert – sel korral Türi Kultuurikeskuse suures saalis, mis on projekti „Igal lapsel oma pill“ tänuüritus ja on samuti pühendatud Eesti Vabariigi sünnipäevale,“ lisas ta. „Edaspidi loodame kaasata ka Paide Muusikakooli mängijaid ja moodustada Järvamaa Noor- teorkestri.“

PEETRI KOOLI ÕE KORRALDAB
16.veebbruaril kell 18.00
PEETRI KOOLIS :

JÄRVAMAA KOOLIDE
6.-9.KLASSIDE ÕPILASTE
SÕBRAPÄEVABALL

KAVAS ON seltskondlikud tegevused, naljad, mängud, tants; ballikuninga ja -kuninganna valimine. AVATUD ON ÕNNELOOS (2€, iga loos võib võidab) ja õpilaskohvik HULLUMAJA PUHVET (raha kaasa). OSAVÕTUTASU on 1 euro ja maksta saab kohapeal. Iga õpilasseltskonnaga ootame kaasa ühte TÄISKASVANUD SAATJAT (tema sissepääs on prii). Registreerumine ja informatsioon hiljemalt 15.veebbruariks kell 14.00 kontaktile arriorlovski@gmail.com

Järvamaa koolide sõbra- päevaball tuleb taas

ARLI ORLOVSKI

Peetri kooli ÕE sekretär

Peetri kooli õpilasesindusel on heaks tavaks saanud sõbrapäeva paiku korraldada maakonna noortele temaatiline ball, sel aastal toimub sõbrapäevaball juba kolmandat korda. Osalema on oodatud kõik maakonna 6.-9. klasside õpilased. Ball toimub 16. veebruaril kell 18 Peetri kooli saalis.

Oleme seda meelt, et sündmusi ei peaks korraldama lihtsalt niisama, tegemise pärast, vaid et iga asi oleks mõtestatud ning süsteemne. Meie balli eesmärk on tihendada ja tõhustada maakonna põhikoolidealiste noorte omavahelist suhtlust ning arendada seltsitegevust ja edaspidist koostööd.

Et noored omavahel tutvuskid, viime ballil läbi erinevaid seltskondlikke tegevusi ja meeleolu-

kaid mängu. Võisteldes paneme proovile reaktsiooni, vastupidavuse ja teadmised. Nagu korralikule ballile kohane, mängib muusika ja tantsitakse. Õhtu nael on ballikuninga ja -kuninganna valimine.

Kogu õhtu on avatud õpilaskohvik Hullumaja Puhvet, et kinnitada keha ning võtta keelekastet. Hinnad on sõbralikud. Soetada saab õnneloosi, kus loomulikult iga loos võib võidab.

Iga noorteseltskonnaga ootame kaasa ka ühte täiskasvanut (tema sissepääs on prii). Vajalik on eelnev registreerumine (ja lisaküsimused) kontaktile arriorlovski@gmail.com hiljemalt 15. veebruaril kell 14. Registreerumisel palun anda teada osalejate nimed ja kool.

Möödunud aastal osalesid ballil viie kooli noored. Ballikuningaks valiti Sten Egert Liivak ja -kuningannaks Liisi Vält.

Folkloori ja loovust lõimides arenevad anded

Eelneval õppeaastal läheneti Albu põhikoolis projekti „Kogukonna kaasamine õppekava arendamisse ja rakendamisse“ raames õppimisele innovaatiliselt. Väikeses mõisakoolis värskendati ning uuendati õppekava. Toimused arendusseminarid, pärandkultuuri- ja kunstitunnid Kassiaru Keraamikakojas, tervisliku toitumise töötuba. Kohaliku kogukonna liikmed andsid noortele teistmoodi tunde.

Õpilaste meelest muutus õppimine huvitavamaks ja mitmekülgsemaks. Teistmoodi õppe- meetodid ja noorte entusiasm andsid impulsi uuele tegevusele – viia läbi folkloori- ja loovus- õpitoad. Projekti inspireeris kirjutama Järva-Jaani gümnaasiumi õpetaja Ülle Jääger ja seda veab Albu põhikool. Kaasatud on Järva maakonna teisedki koolid: Järva-Jaani gümnaasium, Roosna-Alliku põhikool ja Laupa põhikool.

Folkloori ja loovuse lõimimine annab õpilasele võimaluse leida ja arendada endas erinevaid andeid, õppida tundma rahvaloomingut ja seda edasi kanda. Õpitubasid viib läbi õpetaja Anu Tähemaa. Tal on üle kahekümne aasta kogemust nii õppejõuna kui ka praktikuna lastega töötades. Õpitoad pakuvad mängulisi ja praktilisi tegevusi, arendavad koostöö-, suhtlus- ja eneseväljendusvõimet. Läbi tööprotsessi õpib laps erinevaid oskusi, tunnetama ennast ja ümbritsevat.

Eesti 100. aastapäeva silmas pidades on kõige õigem aeg väärtustada meid ennast ja meie kultuuripärandit.

TIIA MÄND, Albu põhikooli õpetaja, projekti kirjutaja ja koordinaator

KAJA KRAAV, Albu põhikooli muusikaõpetaja, projekti teostaja

JÄRVA VALLA LEHT KÜSIB

Millest alustada korteri-ühistu moodustamist? Vastab Eesti Korteriühis- tute Liidu Lõuna regiooni esinduse juhataja Dagmar Mattiisen

Mis ajast peavad olema loodud korteriühistud kõi- gis kortermajades? Miks see on vajalik?

Korteriühistud on moodus- tatud otsustuskorras alates 1.01. 2018. Seaduse andja moodustab ühistud, s.t juriidilised isikud, et oleks alati teada, kes on le- pingulistest suhetes osapooled. Seni kehtinud ühisustes ei ol- nud tihti selge, kes on lepingud sõlminud ja kas tal olid selleks ka olemas teiste omanike voli- tused, näiteks on leping veefir- maga juba lahkunud omaniku nimel jne.

Millest alustada korteri-ühistu moodustamist?

Kuna ühistud on juba moo- dustatud, veenduge äriregistris, sisestades oma elamu aadressi, kas registrikood on olemas.

Kui registrikood on olemas ja omanikud ei soovi oma elamut kõik ühiselt esindada, siis tu- leks koostada põhikirja projekt ning kokku kutsuda üldkoos- olek (koosolek on otsustusvõi- meline, kui seal on esindatud rohkem kui 50% omanikest, kelledele kuulub rohkem kui 50% kaasomandist). Võtke vas- tu põhikiri, valige juhatus ja va- jadusel ka revident, määrakse reservkapitali suurus, tasumise aeg, otsustage remondi-, hool- dus- ja haldusfondi maksete suurus ning esitage põhikiri ja juhatus liikmed äriregistrisse.

Maal on teatavasti ka pal- ju nelja, kuue ja kaheksa korteriga elumaju. Kas sellistes väikestes maja- des kehtivad ühistu loo- misel ja majandamisel sa- mad reeglid kui üle 60 korteriga korrusmajades või on erisusi?

Kuni 10 korteriga elamus ei pea olema juhatus (sel ju- hul esindavad omanikud ela- mut kõik koos) ega põhikirja

ja raamatupidamine võib olla kassapõhine ning ei pea esitama majandusaasta aruandeid.

Kui näiteks 12 korteriga elumaja nelja korteri omanikud elavad ja tööta- vad välismaal, ei saa koos- olekul osaleda või on kommunaalkulude eest võlgu, kuidas on siis ühis- tu moodustamisega?

Kui omanik ei saa ise üldkoos- olekul osaleda, siis võib ta kedagi volitada ennast esindama. Voli- tada võib keda iganes ja volikiri võib olla kas digiallkirjastatud või lihtkirjalik. Võlgnikega tegeletak- se olenemata nende asukohast ikka ühte moodi: maksekäsu kiirmenetlust rakendades või algatades kohtumenetlust.

Teine variant on, et osa korteritest on nn munitsi- paalkorterid, kuuluvad vallavalitsusele ja üüri- takse elanikele välja. Kui- das moodustada ühistut sellisel juhul?

Kehtiva seaduse järgi annab üks korteriomand ühe hääle olenemata sellest, kas oma- nik on füüsiline või juriidiline isik, näiteks kohalik omavalit- sus. KOV-il on samasugused õigused ja kohustused nagu teistelgi omanikel.

Millist abi korteriühistute- le annab Eesti Korteriühis- tute Liit?

EKÜL võib abistada põ- hikirja projekti koostamisel, üldkoosoleku korraldamisel ja läbiviimisel, nõustab omanikke ja juhatusi, õpetab ja koolitab nii omanikke, revidente, raa- matupidajaid kui ka juhatus liikmeid.

Kuna me oleme tavaline MTÜ ja meil ei ole riiklikku toetust, siis on teenused ta- sulised. Oma liikmetele (liik- memaks on 0,35 eurot korteri kohta kuus) on soodustused kõikidele teenustele.

Järvamaal korraldame vä- hemalt neli korda aastas in- fopäevi. Vastame kirjadele ja vastame küsimustele ka tele- foni teel.

Järvamaa ootab sõpru külla 9.–11. veebruaril toimub Eesti Näituste pavil- jonides turismimess TOUREST, mis on sel korral eriti pidulik ja pühendatud Eesti100. sünnipäevale. Eesti siseturismi hallis on koos teiste maakondade eksponentidega ka Jär- vamaa ettevõtted. Kolmandat aastat järjest kasutab Järvamaa turismimessil tunnuslauset „Üks tee, mitu sõpra“, et tutvustada siseturistile ühisprog- ramme, mis on kokku pandud Järvamaa ette- võtete poolt. Messil osalevad 13 turismiette-

võtet üle Järvamaa, Järva vallast Eesti Pii- mandusmuuseum, A.H. Tammsaare muu- seum Vargamäel, Kassiaru puhkemaja, Kilp- laste küla ja kõik Järva-Jaani muuseumid. Järvamaa Turismiinfokeskus seisab hea kogu maakonna turismirahva eest. Kokku reklaa- mib oma ettevõtet kolmel messipäeval ligi 25 Järvamaa inimest. Järvamaa väljapanek võtab Puhka Eestis hal- lis enda alla 24 m². Järvamaa messipind on kujundatud lõbusas võtmes. Järvamaa ette- võtmisi iseloomustab taustapilt, mille joonis-

tas karikaturist Indrek Tegelman. Järvamaa Turismiinfokeskus viib messile vastvalminud Järvamaa turismikaardi aasta- numbriga 2018 ja maakonna suurimate sünd- muste kalendri, milles pakutakse turistile siit- kandi spordi- ja kultuuriüritusi. Messi avamise ajal saavad oma EHE (Ehtne ja Huvitav Eesti) auhinnamärgise kätte Kilp- laste küla ja Eesti Piimandusmuuseum. Messil osalemist toetasid Järvamaa Omavalit- suste Liit 1000 euroga, Järvamaa Arenduskes- kus, ülejäänud kulud kannavad ettevõtjad ise.

Vebruarikuu sünnipäevalapsed

Helmi Ummik 96
Elvi Kannike 94
Elsi Jõgiste 91
Evi Resev 90
Vilma-Loreida Seli 90
Vilma Piir 90
Salme Tõnisson 90
Ilme Oja 90
Elvi Peterson 89
Elly Uska 89
Lembi Rikkinen 89
Ilse Kuik 88
Ada Puhmaste 88
Valve Aasmaa 88
Laine Lindermann 87
Helmi Toome 87
Heiner Palmsaar 87
Virve Laube 87
Endel Altmets 86
Meedi Niit 86
Helvi Vilinurm 86
Ella Allik 86
Enna Kurme 86
Helga Kornet 85
Hellart Aun 85
Elmar Avi 85
Etna Haube 85
Silvia Riiman 85
Aino-Laine Nõmm 85
Villem Kelgo 84
Veera Kuld 84
Evald Ramat 84
Vilma Seping 84
Astra-Ellen Nugis 83
Asta Priivits 83
Kalev Õun 83
Leida Kamp 83
Õie Saar 83
Jaanus Bötter 83
Milvi Sepp 83
Helge Stamm 82
Tea Kuusik 82
Elsa King 82
Linda Eenmaa 81
Helme Seire 81
Malle Vahter 81
Guido Kraav 81
Anni Kreevan 81
Sale Lillepalu 81
Naima Meier 80
Arvi Härm 80

Lembit Veel 80
Ivi Karbe 79
Elvi Kuk 79
Maie Kallandi 79
Vilme-Johanna Aan 79
Vaike Mikhelsaar 78
Luule Vahesaar 78
Helje Tammeriik 78
Haldi Pihlakas 78
Laine Freimann 78
Eevi Linke 78
Jaan Raha 78
Viivi Kallasaru 78
Raivo Laanet 77
Karl Annsoo 77
Rein Arjukese 77
Ants Martsep 77
Ellar Pedask 77
Arved Alba 77
Malle Ilves 77
Lembit Kallasaru 77
Elmar Leht 76
Õie Mets 76
Maie Tiss 76
Maire Valdaru 75
Maie Gorlov 75
Aime Põldma 75
Enn Kütismaa 75
Mare Nurmsalu 75
Laine Magus 75
Eevi Kallakmaa 75
Aime Bank 75
Väino Puolokainen 70
Eha-Mall Kaur 70
Vello Niinsalu 70
Hans Rannu 70
Leili Soodla 70
Aili Veilberg-Aan 70
Riho Karu 70
Teresa Buyankina 70
Palmi Nuut 70
Jekaterina Fedossejeva 70
Eugen Madisson 65
Marje Jõgiste 65
Tamara Zinajeva 65
Agu Ojamäe 65
Silvi Kalda 65
Anne Eensaar 65
Eve Luhavee 65
Andi Karlson 65

Õnnitleme!

JÄRVA-JAANI KULTUURIMAJAS
T:20.02.2018 Kell 12.00 - 13.00

RAHVUSLIKU MOTIIVIGA NAISTE DISAINRIIDED

SOODUHINNAGA KUNI -50%

KÕIGILE PÄRLITEST KÄEVÕRU JA KAELAKEE KOMPLETI OSTJATELE

KINGIME EV100 PUHUL PÄRLITEST KÕRVAEHTED

LISAKS: SOOJAD BAMBUSRETUUSID (12€), SUKKPÜKSID (5€) ja STRETŠ PÜKSID (15€)
AHHAAT, ROOSAKVARTS, PÄIKESEKIVI, OONÜKS EHTED/KEED/VÕRUD

SUURUSED S - 5XL

www.ethel.ee

Valmistame piduliku prossi!

Kutsun Sind põnevasse töötuppa, kus valmistame poolvääriskividest ja klaashelmestest traaditehnikas prossi.

Töötoa hind on **15€** ja sisaldab kõiki töövahendeid ja materjale.

KOHTUME 13. VEEBRURIL KELL 18.00
KOERU KULTUURIMAJA KONTORI SAALIS

Juhendaja Külli Klaasen

Leeve Pruuli maalide näitus

Staarid ja viinamarjad

Imavere Rahvamajas

Vaata rohkem lehelt LeeVeArty

Kuhu minna

VEEBRUAR

11. veebruaril kell 10 Aravetel
7. JÄRVA TALIMÄNGUD

15. veebruaril kell 19 Kareda
Valla Majas Viljandi teatristuudio
etendus „Mats von Kartohvel“

16. veebruaril kell 18 toimub
Aruküla mõisa saalis Koeru
keskkooli õpilasesinduse eest-
vedamisel heategevuskontsert.

Esinevad Koeru keskkooli
noortekoor ja Koeru muusika-
kooli kollektiivid. Pilet 4.-. Kont-
serdiga toetatakse Koeru kesk-
kooli koridori renoveerimist

17. veebruaril kell 10 Koeru
kultuurimajas riidelaat

18. veebruaril kell 9.30 – 16.30
Admiral Johan Pitka mälestusele
pühendatud rahvamatk

20. veebruaril kell 17 Koeru kul-
tuurimajas Koeru lasteaias Päike-
seratas 45. sünnipäeva kontsert

21. veebruaril kell 11 Koeru las-
teaias Hea Tuju Teatri etendus
„Poiss, kes rändas omapead“

MÄRTS

1. märtsil kell 17 Koeru kultuu-
rimaja väikeses saalis avatakse
fotonäitus „Järvamaaga seotud
näitlejaid – Anna Markus“. Kell
17.15 loeng „Unustatud nais-
näitlejaid“ (Amalie Konsa, Anna
Markus, Anna Altteis, Mari
Möldre) – vestleb kultuuriloolaa-
ne Herbert Last. Müügil raamat
Anna Markusest

6. märtsil kell 18 Koeru kul-
tuurimajas õpituba, poolvääris-
kividest käevõru valmistamine.
Tutvume kividega, mis toeta-
vad naist ja naiselikkust ning
loovad meie ümber kaitsva ja
armastava keskkonna. Juhen-
daja Jana Olesk. Kursuse hind
12.- sisaldab kõiki töövahen-
deid. Eelregistreerimine kultuu-
rimajas, FB või tel 5301 5930.

SILMADE KONTROLL
JA PRILLIDE MÜÜK

5. märts
alates kell 10
KOERU VALLAMAJAS

INFO
ja etteregistreerimine
telefonil 5323 2454

Silmade kontroll 15 €
prilliosjale tasuta.

16. võistulugemiseks tasub
hakata valmistuma kohe

ARNIKA TEGELMANN

2. veebruaril sõitsid
Tammsaare maile Al-
bu põhikooli kokku 69
noort 32 koolist üle
Eesti, et 15. korda lu-
geda võistu kilde A. H.
Tammsaare teostest.
Muidugi peast. Edu-
kad olid ka Järva valla
noored.

Keskmisses vanuserühmas
võitis teise koha Kadi Tihane, kes
õpib Aravete keskkooli 9. klassis.
Ta ütles, et teiste osalejate vali-
kud tundusid huvitavad, kuigi
enne esinemist oli raske teistele
keskenduda. Kadi valis lugemi-
seks lõigu Kõrvenurga õnnetust
talvest A. H. Tammsaare „Tõe
ja õiguse“ esimesest osast, mis
räägib hommikust, mil lapsi ho-
busega kalmuaeda kanti. „Ma
olen ise rõõmsameelne inimene
ja seda teksti lugeda oli paras
katsumus – kui jutu õpetajalt
kätte sain, tulid esimest korda
lugedes pisarad silma,“ tunnistas
ta ja lisas, et Tammsaare tekstid
lähevad hinge.

Nooremas vanuserühmas
kolmanda koha võitnud Al-
bu põhikooli 5. klassis õppiv
Romi Tammleht osales võistu-
lugemisel esimest korda, kuid
Albu kooli poolt esinenud on
siin varemgi – esinemisi ta ei
pelga. Ta valis oma looks sa-
muti katke romaani esimesest
osast. Selles kurdavad lapsed,
et jalgade pesemine on hirmus
tüütu ja piinav talitus. Romi
ütles, et käib suvel tihtipeale
paljajalu ja peseb jalgu igal õh-
tul – pole hullu. Tammsaarest
on ta veel sirvinud „Poissi ja
liblikat“, kuid suurteosteni on
veel aega. „Loen palju, põhili-
selt noortekirjandust, muinas-
jutte ka. Laenutan raamatuid
kogust. Mul on ka kodus palju
raamaturiiualeid – sealt leian
ka,“ ütles ta. Lugeda on aega,
sest nutitelefoni tal pole. „Pole
vajagi, sest saan nuputelefoniga
hakkama küll.“

Tammsaarest arvas Romi, et
küllap ta oli tore inimene – kir-
janikud on alati toredad.

Võistulugemise „Hansenist
Tammsaareni“ korraldaja Enda
Trubok lausus, et 15. võistuluge-
misel osales 69 noort 32 koolist.

„Arvan, et ta oli väga tore inimene. Kirjanikud on alati toredad,“ arwab Romi Tammleht Albu põhikooli 5. klassist (keskel) A. H. Tammsaarest. 15. võistulugemisel „Hansenist Tammsaareni“ sai ta nooremas vanuserühmas 3. koha, pildile jäi ta koos kooliõe Grete Roosi ja lauluõpetaja Kaja Kraaviga.

Arnika Tegelman

„Seda on väga palju! Viimsist oli
palju, Tallinna poolt ongi alati
rohkem, Tartu vald ja linn on
alati esindatud 25 õpilasega. Saa-
remaa ühisgümnaasiumist toob
õpetaja Rita Ilves alati oma noo-
red. Üllatuslikult polnud täna
siin kedagi Rakverest,“ silmas ta
läbi osalejate nimekirjad. „Neljal
aastal märtsikuus on Ida-Viru-
maa vooru korraldatud Narva
kolledžis, nüüd jõudsid sealsed
noored esimest korda ka siia –
uustulnukad.“

Trubok lausus, et 15 aastaga
on tekkinud tava, järjepidevus ja
stabiilsus, mida noored vajavad.
„Räägitakse, et noored ei loe. Kui
paari aasta eest neilt küsiti, kelle
raamatuid nad loevad, siis teisele
kohale jäi Tammsaare. Järjepidev
Tammsaare loominguga kokku-
puude on ta noorte seas popu-
laarseks teinud,“ arutles Trubok.
„Võistulugemisele võivad tulla
kõik, mitte igast maakonnast
paar-kolm parimat.“

Keskmisses vanuserühma žürii
juht Aune Suve-Kütt ütles, et
kuigi paljud tekstid korduvad,
on igal aastal mõni üllatus, ikka
avastad midagi uut.

Trubok lisas, et on suurepä-
rane, kui näitlejad ja lavastajad

võtavad aega tulla hindajate
sekka. „Nad harivad noori nii
hääleharjutustega kui tagasisi-
degaga. Alguse pani sellele Indrek
Saar, kes oli žüriis esimesel aastal.
Kui teda nüüd kohtasin ja
lugemisketti kutsusin, oli ta kohe
nõus, et muidugi ta loeb,“ rääkis
Trubok. (Albu põhikooli kin-
gitus Eestile on rahvusvaheline
lugemiskett Hansenist Tammsa-
areni 30. jaanuarist 1. märtsini,
kus tuleb otsida vabalt valitud
katkend tema teosest, selle lu-
gemist 5 minutit filmida ja neist
filmidest valmibki lugemiskett.
Vaata lähemalt Albu põhikooli
kodulehelt – toim.)

Ka on võistulugemisel osa-
lenud noortest nii mõnigi
jõudnud suurele lavale. „Näi-
teks esimesel aastal võitis pea-
preemia Liisa Saaremäe. Juba
pisikesest poisist saati käis siin
Tammsaaret lugemas, jõudis
ka peapreemiani ja on olnud
žürii liige Vallo Kirs. Osalenud
on Tõnis Niinemets,“ tuletas
Trubok meelde. „Õde-venda
Sten-Robert ja Anett Pullerits
(tema oli täna hindajate seas) on
kahepeale kokku siin käinud 13
korda ja nüüd oli siin ka nende
noorem õde.“

Tulemused

Hansenist Tammsaareni võistulugemine 2018

Peaaubhind

Ralf Johannes Paldermaa (Loo KK, juhendaja Ebe Taldsepp)

Noorem vanuserühm

I Stella Vesi (Tartu Hansa kool, Lea Sokman)
II Kertu Leben (J. Liivi nim Alatskivi KK, Kait Eiland)
III Romi Tammleht (Albu PK, Mare Kabel)

Keskmine vanuserühm

I Ralf Johannes Paldermaa (Loo KK, juhendaja Ebe Taldsepp)
II Kadi Tihane (Aravete KK, Janne Palu)
III Eliise Luka Tegova (Tartu Mart Reiniku kool, Silja Russak)

Vanem vanuserühm

I Alex Paul Pukk (Viimsi KK, Külli Täht)
II Kadi Poom (Rapla ÜG, Koidula Takk)
III Eliise Christin Jörberg (Tartu Tamme G, Katrin Roodla)

Sel aastal juhtis vanema ast-
me žüriid Garmen Tabor. „Kas
te päriselt tahate ka lugeda?“
küsis ta noortelt. „Tahan olla
teiega väga karm. Ma pole ku-
nagi kogenud seda, et tekivad
pausid, asi jääb teksti pähe õp-
pimise taha – seda oli lubama-
tult palju,“ ütles ta. „Tulles saali

ette, võtke endale üks hetk –
häälestuge. Muidu võib juhtuda,
et te ei jõua oma teksti mõttele
järele. Alustage sügisel, leidke
see tekst. Te peate selle enda
omaks tegema, et sõnale kaalu
andes tekiks pilt, mis hakkab
kuulaja peas elama. Teksti on
vaja leida rohkem värve.“

Kirjanduspreemia valimisse kaasatakse kõik raamatukogud

30. jaanuaril möödus 140 aastat kirjandusklassiku A. H. Tammsaare sünnist. Sel puhul olid Ahula raamatukogus näituseks sätitud kõik teosed, mida 41 aasta jooksul pärjatud A. H. Tammsaare lugejapreemiaga, mis kandis sel aastal esimest korda nime Järva valla A. H. Tammsaare nimeline lugejapreemia.

Albu raamatukoguhoidja Silvi Väinsalu ütles, et sedapuhku tegid hindajad valiku nelja raamatu seast ja otsus oli üksmeelne – lugejate lemmik 2017. aastal oli Marek Kahro põnevusromaan „Kuradil on lapse nägu“. „Väga mõnus krimka, huvitav, mitmekihiline, põnevust jätkus kuni lõpuni,“ iseloomustas ta võidutööd.

Raamatu „Kuradil on lapse nägu“ autor Marek Kahro tutvustab oma raamatut kui ajalooliste faktidega rikastatud põnevusromaan. Sündmused leiavad aset jaanipäeva eel ühes väikeses Põlvamaa külas. Puhkeb tulekahju, mida asub uurima keelulistele juhtumitele keskendunud politseinik Hando Oras. Kui samas asulas lahvatab teinegi põleng, milles hukkub kohalik elanik, avaneb uurijale maaidüllil taha peitunud segaste suhete rägastik.

Ahula ramatukoguhoidja Kaja Leidtrop märkis, et eelmisel aastal oli hindajate kaaluda ka Kahro raa-

matu esimene osa „Seal, kus näkid laulavad“.

Et vald on nüüd suur, vajab muutmist nii preemia statuut kui ka žürii koosseis. „Varem pidi teos kajastama maaelu, kuid see pole enam nii mää- rav. Hindajaid oli praegu nimekirjas kümmekond, aga kõik alati ei osale. Et Järva vallas on 15 raamatukogu, tahame kaasata neid kõiki, et nad ütleksid oma lugejate eelistuse,“ ütles Väinsalu. Ta lisas, et hindajate hulka võib end ka ise pakkuda. „Kõigi ar- vamusel on teretulnud.“

Valiku muudab Väinsalu mee- lest raskeks see, et paljud head

raamatud ilmuvad vahetult en- ne jõule ja lugejad ei jõua neid veel lugedagi. Ka tuleb kogudesse tavaliselt vaid üks eksemplar ja seda on keeruline hindajate va- hel jagada. „Žüriile jääb teostega tutvumiseks aega vaid jõuludest jaanuari lõpuni,“ ütles ta.

Lugejapreemia võitja kuulutatakse välja alati enne Tammsaare rahvamat- ka starti Järva-Madisel. Preemia an- takse kätte pidulikult kontsertaktusel 24. veebruaril kell 15 Albu mõisas. Preemia suurus on 500 eurot ja sel- lega kaasneb purk õuna-pohlamoosi, Anton Hanseni lemmikut.

Korraldaja nii porist matka ei mäletagi

27 jaanuari keskpäeval Järva-Madisel alguse saanud 38. A. H. Tammsaare rahvamatk tõi kodudest välja ligi 500 inimest, koertest rääkimata – neljajalgseid teejuhte oli sedapuhku tõesti arvukalt. Matka korraldaja Malle Lomp täpsustas, et kirja pani end 476 matkajat, kuid nii mõnigi kohalik pere tuli lihtsalt kõndima, jättes end registreerimata. „Seda võin küll kinnitada, et sündis

viimase kümne aasta osalejate re- kord,“ ütles Lomp.

Ka pole Lombi mäletamist mööda varem nii porine olnud. „Soe on küll olnud, kuid teel on olnud jääd. Nüüd oli viimane löik soosillast Vargamäe- le väga porine,“ ütles ta. „Reede õhtul käis Järva-Madise kirikuõpetaja veel kontrollimas, et äkki pääseb ka läbi raba, kuid laudteel oli 30-50 cm vett.“

Vargamäel ootas matkajaid soe tee ja supp ning spetsiaalselt üheks päevaks muuseumisse üles pandud näitus kirjaniku huvidest ja vaba aja tegevustest. Matkakaardile sai templi rehetares ja suppi süüa laudas. „Söö- gitalonge osteti 352. Kõige viimasena jõudsid kohale Looduse Omnibussi 46 matkajat, neile toodi uus potitäis suppi,“ ütles Lomp. Kõhutäie eest hoolitses Tanksemäe Saffer.

EESTI VABARIIK 100 JÄRVA VALLAS

KOIGI PIIRKOND

23. veebruar

20.00 Päinurme rahvamajas Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva kontsert. Esinevad Marek Sadam ja Tõnu Laikre. Kontsert on tasuta

KAREDA PIIRKOND

19. veebruar

Peetri rahvamajas 2 näitust „Fotod läbi aegade“ ning õpilastööde näitus „Minu Eesti“

23. veebruar

10.00 Peetri kooli pidulik aktus Peetri rahvamajas

24. veebruar

10.00 Järva Peetri kirikus jumalateenistus ning pargade asetamine kirikuaias olevale ausambale

10.45 Müüsleri ausambamäele pargade asetamine.

10-17 Müüsleri Saare Seltsi majas näitus- Müüsleri ja Köisi küla avavad 24. veebruaril üheks päevaks Müüsleri Saare Seltsi majas näituse sajandi kätetööst nendes külades. Näitus „Sajandite kätetöö“ koondab endas nii peenemat näputööd kui ka vanu ehitustraditsioone. Väljas on nii pitsiline päevatekk, kangastelgedel valminud pakipaelavaip, punutised traadist ja vitstest ning palju muud. Sissepääs tasuta. Samal päeval on avatud ka kohvik, mille taolist pole sealkandis varem nähtud. Tulge kohale ja laske end üllatada.

AMBLA PIIRKOND

22. veebruar

19.00 KONTSERT-AKTUS Aravete keskkooli saalis. Esinevad suured ja väikesed Ambla piirkonna rahvatantsijad. Ansambli The ILVES SISTERS kontsert. Kontsert on kõigile tasuta!

23. veebruar

10.00 rongkäik Aravete lasteaia juurest Aravete keskkooli ette, millele järgneb aktus õues. Ambla lasteaed-põhikooli, Aravete lasteaia ja Aravete keskkooli EESTI VABARIIK 100 aktus

24. veebruar

12.00 Ambla Maarja kirikus EV 100 palvus
12.30 Vabadussõja ausamba jalamile lillede asetamine, küünalde süütamine

ALBU PIIRKOND

17. veebruar

19.00 Järva-Madise endises vallamajas tantsutuba „100 sammu Eesti Vabariigile“

24. veebruar

14.00 Jumalateenistus Järva-Madise kirikus
14.30 Vabadussõja ausamba jalamile lillede asetamine, küünalde süütamine
15.00 Albu mõisas XXXXI A. H. Tammsaare nimelise kirjanduspreemia üleandmine. Laulavad Inga ja Toomas Lunge. Kontsert on tasuta.

IMAVERE PIIRKOND

22. veebruar

18.00 Imavere rahvamajas Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale pühendatud kontsert-aktus. Kavas pidupäeva kõned ja isetegevuslaste kontsert. Imavere heategevusfond „Nutikad Lapsed“ jagab stipendiume

JÄRVA-JAANI PIIRKOND

20. veebruar

18.00 Koeru muusikakooli kontsert „Muusika mu hinges ja toas“ (Järva-Jaani Kultuurimaja kontsertsari EV 100 auks)

24.veebuar

11.00 EV 100 jumalateenistus Järva-Jaani kirikus, kaasa teenib Järva-Jaani segakoor. Jumalateenistusele järgneb protsessioon ja mälestushetk Vabadussõjas langenute ausamba juures

28. veebruar

19.00 „Laulan Sulle...“ esineb naiskoor Gaudete Tallinnast (dirigent Mait Männik) ja Järva-Jaani segakoor (dirigent Heli Kark). (Järva-Jaani Kultuurimaja kontsertsari EV 100 auks)
(Järva-Jaani kultuurimajas algab kümnest kontserdist koosnev sari, mis lõpeb novembri kuus ja on pühendatud EV 100. sünnipäevale. Nendel kontsertidel saab kuulda ja näha laulu, pillimängu ning tantsu omadelt ja külalistelt.)

KOERU PIIRKOND

10. veebruar

13.00 Uno Aani koostatud raamatu „Koeru sport“ esitlus Koeru kultuurimajas. Pühendatud Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale

22. veebruar

18.00 Eesti Vabariik 100 kontsertaktus Koeru kultuurimajas. Esinevad Koeru lasteaia Päikeseratas, Koeru keskkooli, Koeru muusikakooli ja Koeru kultuurimaja kollektiivid

24. veebruar

12.00 Eesti Vabariik 100 palvus Koeru kirikus. Lauluga teenib ansambel Madli. Järgneb lillede ja küünalde panek Vabadussõjas langenute ausamba jalamile

Juubelivõistlus kolib koju

Põltsamaa Felixhallis toimusid 27. ja 28. jaanuaril IX Maalehe ja Maaspordikeskuse auhinnavõistlused vabamaadluses. Võistlused muudab omapäraseks see, et esimesel päeval selgitatakse parimad kehalistes katsetes ja teisel päeval selguvad parimad maadluses.

Kehalistes katsetes sooritatakse järgmised harjutused: rippes kätekõverdused, paigalt kaugushüpe, maadlusharjutus „sillas jooksmine ringi”, nelja joone jooks, nuku heide. Maadlusklubi Järvamaa Matimehed oli võist-

lustel esindatud 16 noorsportlasega.

SA Maaspordikeskus juhatase liige Toomas Tammik ütles, et soov on kümnes ehk sünnipäevaturniir tuua tagasi Järvamaale, kust see alguse sai. Et Tammik on olnud selle võistluse korraldamise juures algusest saati, teadis ta võrrelda, et kui alati on olnud võistlejaid saja ringis, siis seekord mingil põhjusel vähem. „Muu- tunud on, et nüüd osaleb ka väliskülalisi. Tuleval aastal ootame Paidesse võistleva ka lähinaabreid Soomest, Lätist ja Leedust.“

Kehaliste katsete tulemused (27.01):

-38 kg: Timor Arusaar (Järva-Jaani) 2. koht
-42 kg: Brent Bürkland (Kareda) 2. Koht
-63 kg: Eigo Allmere (Koeru) 4.-6. Koht
-69 kg: Elmar Braks (Koeru) 1. koht
-76 kg: Kennet Künnarpuu (Järva-Jaani) 1. koht

Maadluspäeva tulemused (28.02):

-38 kg: Timor Arusaar (Järva-Jaani) 2. koht
-42 kg: Brent Bürkland (Kareda) 2. koht
-63 kg: Eigo Allmere (Koeru) 5. koht
-69 kg: Elmar Braks (Koeru) 2. koht
-76 kg: Kennet Künnarpuu (Järva-Jaani) 1. koht

Lumevaene talv häid tulemusi ei too

USAs Minneapolisises lõppesid jaanuari viimasel nädalavahetusel seenioride murdmaasuusatamise maailmameistrivõistlused Masters World Cup 2018.

Võisteldi olenevalt vanusegrupist distantsidel 5-40 km, võistlusgrupid olid viie aasta kaupa vanuses 30 kuni 90+ aastat, vanim osaleja oli 93aastane. Kavas olid nii klassika- kui vabatehnikasõidud.

Osalejaid oli 750 ja esindatud oli 24 riiki. Eesti võistkonnas suusatajad võitsid kokku

kaheksa medalit. Järvalanna Tiina Idavainu N60+ parimaks tulemuseks jäi viies koht 20 km klassikatehnikas. „Ma pole üldse rahul!“ tunnistas Idavain, kes osales seenioride MMil juba viiendat korda ja on varem sealt ka medaleid koju toonud. „Rada oli hea, aga enesetunne polnud, ei jõudnud pingutada. Küllap on selles süüdi meie lumevaene talv.“ Ka toimusid võistlused tavatult vara, sest tema mäletamist mööda on need olnud ikka veebruaris või märtsis.

Tulemusi Järvamaa TV 10 olümpiastarti 2. etapilt

Järva valla koolidest osalesid 2. etapil Koeru keskkooli noored. Tüdrukute nooremas grupis võitis Angela Ringmets 60 m tõkkejooksu (11,2) ja kõrgushüppe (1.15). Tõkkejooksus oli kolmas Aurelia Kaasik. Vanemate tüdrukute seas võitis kuulitõukes 3. koha Laura Pihlak. Nooremate poiste grupis võitis Virgo Suun kuulitõuke (10.09/2kg) ja oli kolmas kõrgushüppes. Karl Markus Otsa saagiks jäid 2. kohad samadel aladel. Tõkkejooksus näitas kolmandat aega Erich Heinmaa. Vanemate poiste kuulitõukes sai kindla võidu Andri Matrov (13.54/3kg). Teine oli samal alal Jarno Joost.

Aravetel rebis kangi 64 tõstjat

KATRE MÄGI

MTÜ Aravete Jõujaam koos MTÜ-ga +35 (Järva valla tõstesportlase klubi) korraldas laupäeval 27. jaanuaril Aravete Spordihoones juba kümnendat aastat järjest tõstmisvõistlused Aravete Kang 2018, mis on ühtlasi ka aastaid Aravete kandi spordiaut kaitsnud endise tõstesportlase Mati Kulmu X mälestusvõistlused. Võistluste raames toimus Eesti meistrivõistlused tõstmise masters-klassis.

Üle Eesti oli kohal 64 võistlejat, nende hulgas 10 õrnema soo esindajat ja 23 masters-klassi võistlejat. Lisaks meie võistlejatele osales ka kolm Leedu,

kaks Valgevene ja üks Venemaa tõstesportlane.

Aleksander Jermakov kehakaalus kuni -45 kg rebis 23 kg, tõukas 28 kg, saavutas I koha. Romet Rämson kehakaalus kuni -50 kg rebis 34 kg, tõukas 47 kg, saavutas I koha. Kait Viks kehakaalus kuni -56 kg rebis 12 kg, tõukas 20 kg, saavutas I koha. Tom Aunapuu kehakaalus kuni -62 kg rebis 65 kg, tõukas 84 kg, saavutas I koha. Lauri Naarits kehakaalus -77 kg rebis 97 kg, tõukas 128 kg, saavutas I koha. Teet Karbus kehakaalus -85 kg rebis 115 kg, tõukas 135 kg, saavutas I koha. Erik Kuningas kehakaalus -105 kg rebis 124 kg, tõukas 164 kg, saavutas II ko-

ha. Neidudest Emma Kivirand kehakaalus -58 kg rebis 30 kg, tõukas 40 kg ja saavutas 4. koha. Lisette Liige rebis 40 kg, tõukas 48 kg ja saavutas oma vanuseklassis IV koha.

Korraldajate tänusõnad ettevõtetele, kelle abi aitas kaasa ürituse õnnestumisele: AS E-Piim, OÜ Terasman, Eesti Haldus OÜ, OÜ Puiduladu, Z-Module OÜ, Reval Sport, Sparta, MTÜ Arenduskoda ja Järva vallale.

Korraldamise eest tänusõnad võistluste idee autorile, eestvedajale ja peakorraldajale Erik Kuningale ning abilistele: Lehte Ots, Marko Kuningas, Marko Remlik, Aron Tamme-aru, Teet Karbus, Armas Rei-

Tulemused:
MASTERS-KLASSI
kolm parimat:
I Aivar Zarubin
II Akif Rahimov
III Renat Kimmer

Üldparemusjärjestus:
I Rasmus Zarubin
II Teet Karbus
III Erik Kuningas

sel, Risto Tikko, Ahto Milder, Sander Vaarmaa, Aarle Puusepp, Stenver Puusepp, Hubert Tinarist, Sander Soomägi ja Tario Tihane.

Järva valla maadlejad olid võidukad

Koeru Keskkoolis toimusid 4. veebruaril Järvamaa meistrivõistlused vabamaadluses. Võistlustel oli esindatud kõik kolm Järvamaa omavalitsust. Seekordselt jõukat-

sumiselt väljus võitjana Järva vald Türi ja Paide ees.

Kokku osales 45 sportlast. Võistlustel osales väljaspool arvestust ka Järvamaa Matimeeste

Rakke treeningugrupp. Ühtlasi kuulutati välja maadluses Järvamaa parim noor ja täiskavane. Parim noormadleleja aastal 2017 on Janno Uusmaa Järva

vallast (EMV juunioride võitja, EMV pronks) ja parim täiskasvanu Keijo Orgvee Paidest (EMV pronks, rannamaadluses EMV hõbe).

Järva valla maadlejate tulemused:

-23 kg: Daniel Suun 2. koht
-26 kg: Karl Kirsimets 1. koht, Renno Miko Aedmäe 2. koht
-35 kg: Oti Timur Aedmäe 1. koht
-38 kg: Timor Arusaar 2. koht, Rasmus Peets 3. koht
-42 kg: Lauri Kallas 2. koht

-52 kg: Virgo Suun 3. koht
-61 kg: Janno Uusmaa 1. koht, Helar Okas 2. koht
-67 kg: Eigo Allmere 1. koht
-75 kg: Elmar Braks 1. koht, Kristen Lööke 2. koht, Hans Christian Ilves 3. koht

-79 kg: Kennet Künnarpuu 1. koht, Rasmus Reinholdy 2. koht
-86 kg: Kalvi Arusaar 1. koht, Erko Lilletai 3. koht
Tüdrukud
-50 kg: Anu-Liis Raudsepp 2. koht
-60 kg: Eva-Maria Raudsepp 2. koht

* Järva Valla Leht

Väljaandja Järva Vallavalitsus
Järva-Jaani, Pikk 56
Tiraaž 4300
Toimetaja Arnika Tegelman

arnika@aleht.ee
Trükk AS Printall
Toimetuse ootab kaastöid iga kuu
viimase täisnädala esmaspäevaks.

21. jaanuaril, rahvusvahelisel lumepäeval, külastas Valgehobusemäe Suusa- ja Puhkekeskust üle 1000 inimese, nende seas ka Vabariigi President Kersti Kaljulaid. Lumepäeva raames toimusid lumelaua- ja mäesuusakoolitused, jagati murdmaasuusatamise algteadmisi. Aktiivselt osaleti krossiraja ajasõidul, kus sõitsid aja peale nii lumelaudurid kui ka mäesuusatajad. Ühtlasi oli see esimene kord, kus keskuse krossirajal sai võidu sõita.

SA Valgehobusemäe Suusa- ja Puhkekeskuse juhataja Kalju Kertsmik ütles, et Vabariigi President tutvus keskuse ajaloo ja tegevustega ning nautis ligi kaks tundi suusatamist keskuse kunstlumerajal. Keskuse kohvikus esinesid Albu Karmoškad.

Tänu headele koostööpartneritele Lumekool MTÜ, Suusabuss MTÜ ja Jan-Erik Luik. Kohtumiseni 2019. aasta rahvusvahelisel lumepäeval!

Võidu andis parem väravate vahe

LEO MATIKAINEN

Ambla Külaliiga saali jalgpalli turniiril Aravete Spordihoones osales kuus võistkonda 50 mängijaga. Tasavägise ja pingelise turniiri võitis Kossutiimi meeskond, kes turniiri viimases, esikohta otsustavas mängus mängis viiki eelmise aasta võitja, Õhust ja Armastusest meeskonnaga. Turniiri võiduks sellest neile piisas, sest võrdselt mõlema võistkonna poolt kogutud 11 punkti juures sai määravaks Kossutiimi meeskonna kogu turniiri parem väravate vahe. Kahe võidu, kolme viigi ning 9 punktiga

saavutas kolmanda koha meeskond Sats.

Kolmele paremale meeskonnale järgnesid FC Rahu, FC M.V.P. ja JK Ambla. Külaliiga saali jalgpalli turniiri võitnud Kossutiimi meeskond mängis koosseisus Elari Jõendi, Taavi Neier, Rain Ots, Lauri Varendi, Eero Varendi, Kaur Lillevälja, Henrik Kurganov, Maidu Jamnes, Marko Kõiv ja Dmitri Polištsuk. Teise koha saavutanud Õhust ja Armastusest meeskonnas mängisid Rene Puhke, Meelis Matkamäe, Aron Tammearu, Leino Avi, Urmas Raaper, Ervin Kõll, Rauno Tikko, Mikk Paap ja Romet Uudeküll

ning kolmanda koha saavutanud Satsi meeskonnas Elvis Homin, Kristofer Kallas, Maikel Homin, M.Mait Metso, Aigar Lumiste, Taavi Grünthal ja Marko Vest.

Turniiri parimaks mängijaks tunnistati Lauri Varendi, parima väravavahi tiitli teenis Meelis Matkamäe. Võistkondade parimate mängijate eriauhinnad teenisid Elari Jõendi (Kossutiim), Rene Puhke (Õhust ja Armastusest), Elvis Homin (Sats), Germo Sivard (FC Rahu), Argo Rentnik (FC M.V.P.) ja Darja Potapova (JK Ambla).

Järgmine Ambla Külaliiga jalgpalliturniir toimub juba muruväljakul 23. juunil Amblas.

EESTI 100 VALGEHOBUSEMÄE TEATEMARATON

24.02.2018 • Start kell 11.00

Võisteldakse kolmeliikmelistes võistkondades.

1. vahetus 15 km klassikalises tehnikas
2. vahetus 15 km vabas tehnikas
3. vahetus 15 km vabas tehnikas

Vahetuste üleandmine toimub

Valgehobusemäe staadionil.

Registreerimine: palun vaata juhendit

Autasustatakse 3 paremat võistkonda kolmes erinevas võistlusklassis (naised, mehed, segavõistkond)

Maratoni korraldavad: SA Valgehobusemäe Suusa- ja Puhkekeskus ja MTÜ Suusahullud

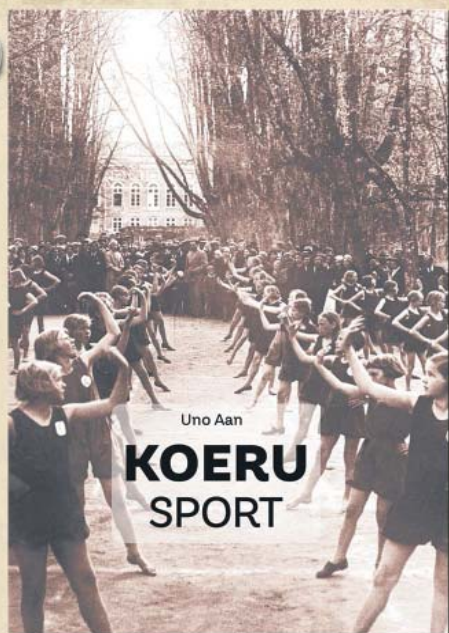
Võistluse info: 5214270
www.valgehobuse.ee
kalju@valgehobuse.ee

10. veebruaril kell 13.00
Koeru kultuurimaja suures saalis

Uno Aani koostatud raamatu
“KOERU SPORT”
esitlus

Pühendatud Eesti Vabariigi
100. sünnipäevaks

Reakuulutused

Ostame Toyota ja Mercedes marki sõidukeid, võib ka pakkuda muid marke sõidukeid. Tel 5567 8016

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põlumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee

Müüa lõhutud küttepuid (pikkus vastavalt soovile, erinevad puuliigid). Müüme ka kuiva ja 3 m küttepuud. Tel 507 4553

Müüa 3-meetrist küttepuud (lepp). Hind alates 20 eur/rm. Miinimumkogus 30 rm. Tel 507 4553

Ostan nõukaaegseid mänguasju ja portselanist kujakesi. Tel 5590 6683

Sõiduautode kokkuost. Tuleme kohale üle Eesti. Tel 553 3060. Väga kiired tehingud! Raha kohe kätte!

Müüa tooreid küttepuid (lepp, sanglepp, kask, okaspuu). Mõõdud 25-60 cm, vastavalt kliendi soovile. Tel 501 3862

Müüa saetud ja lõhutud kuivi küttepuid (30 cm, 40 cm ja 50 cm). Tel 504 5632

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põlumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee

Valmistan teie koera villast lõnga ja sokke. Tel 518 5820

Fekaalivedu kuivkäimlatele ja septikutele Imavere vallas ja lähiumbruses. Lisainfo telefonil: +372 452 2002

Igasuguse elektroonika remont, arvutite remont. Täpsem info web.zone.ee/teleriteremont/ Tel 5810 4539, Järva-Jaani

Üürile anda ühetoaline korter 36,9 m² (köök ja tuba) Koerus, Väinjärve tee 25-5 ahikütttega maja teisel korrusel. Tsentraalne vesi ja kanalisatsioon, duširuum WC-ga. Kontaktisik Guido Kraav 5373 7994, e-post: guidokraav@mail.ee

Ostan vanaaegseid asju 5555 5527, vanaaegsedasjad@gmail.com

UUS KODANIK

KRISTJAN
PIIROJA

salongi keemiline puhastus • välipesu vahatamine • pigileotuspesu • poleerimine värviparandused • korrosiooni tõrje

Info ja broneerimine tel 5307 2245
koeruautesu@gmail.com
FB/Koeru Autopesula

PUURKAEVUMEISTRID
Puurkaevude ja -aukude projekteerimine, puurimine ning likvideerimine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septicute ja süvaveepumpade paigaldus.
Lisainfo tel 50 21 279
www.puurkaevumeistrid.ee

2017/2018 hooaja IV voor Osavõttas 2 suurt Kõlmused koostab Matti Roosmaa Opiastele tasuta

IMAVERE MÄLUMÄNGUTURNIIR
AJURAGIN
16. veebruaril kell 18.30
Pane valmis 4-liikmeline võistkond ja tule mängima!
Kohal Imavere Kõrts

OTSIME
juhte metsa väljaveo
traktorile ja giljotiiniga
ekskavaatorile.

Lisainfo
tel 5308 9455 Andrus
5104 510 Erkki

KALJO ARUOJA
GENNADI BORODIN
VIKTOR VARIK
VELLO ALLVEE
UNO KIRSIMETS
ILMAR KAASIK
KALVI NOKKUR
VILJAR LAUMETS

HOLGER SALMU
MIRALDA KALDAS
HELVE ÜTT
ELLEN OTT
HELJU TERASMAA
MARET VAHEMAA
AIME LUNTS
LILLE URBANUS

www.amserv.ee

Tule
Amserv Paide
tehnoölevaatusele

Sõiduauto, ATV, traktori ja haagise tehnoölevaatus

Igale külastajale 5 l klaasipesuvedelikku kingituseks!

Tehnoölevaatus on avatud
E-R 8-18, L 9-15

Amserv Paide
Tel 650 2137
Pärnu tn 114, Paide
tehno.paide@amserv.ee

AMSERV 25

Kvaliteetsed

VARUOSAD JA AUTOREMONT

sinu kodu lähedal!

- **Litsenseeritud autolammutus ja -remonditöökoda**
- Nüüdisaegne diagnostikateenus
- Autoremonditeenus kogemustega meistritelt
- Kliimaseadmete kontroll ja täitmine
- Sildade kontroll ja reguleerimine

MEILE VÕIB PAKKUDA KA OMA VANA VÕI AVARIILIST AUTOT

ROOSNA-ALLIKU, Pärnu mnt 7
Tel 389 5557, 525 2166 (varuosad)
505 2166 (autoremondi töökoda)
autolammutus@stik.ee

AVATUD E-R 8-17

Meie tegevust
saab jälgida:

f Stik-Autolammutus

www.stik.ee

Tulehoidja OÜ

Enamikel tulekustutitel on peal märges, et kontrollida ja hooldada tohib kustuteid vaid vastavat pädevust omav isik. Eesti Standardikeskuse standard EVS 933:207 näeb ette, et tulekustuti kontrollijal peab olema leping kustuti hooldajaga.

OÜ "Tulehoidja" l on need nõuded täidetud ja omame juba 16 aastast töökogemust. Oleme ka ETHK liige. ETHK liikmete statistika näitab, et ca 20% kontrolli toodavatest kustutitest ei ole töökorras.

**KUSTUTITE
KONTROLL JA HOOLDUS**
Müüme Gloria pulberkustuteid
(parima hinnaga Järvamaal)

Tel 5367 1002
Pärnu 124, Paide
tulehoidja@gmail.com
FB/tulehoidja

KOIGI KULTUURISELTSI NÄITERING ESITLES

Silvia Truu

**TAHAN
ABIPELLUDA**

Komöödia ühes vaatuses

**IMAVERE
RAHVAMAJAS**
4.märts 15.00

LAVASTAJA:
Ene Puhmaste

KAASA TEEVAD:
Liis Puhmaste
Klarika Lussmann
Pille-Riin Kranich
Valve Tetsmann
Jaak Kalits
Asta Kivi
Tiiu Kajak
Hugo Kink

ETENDUST TOETAJAD:
Kaigi veld, Sven Kranich,
Elle Russak, Kätlin Puhmaste
ja Rüdolf Mänts

Pääse: 4€

1. märtsil 2018
Koeru Kultuurimaja väikeses saalis
kell 17.00 avatakse fotonäitus

Järvamaaga seotud näitlejaid -
Anna Markus

kell 17.15 Unustatud näismäitlejaid
(Amalie Kõnna, Anna Markus,
Anna Altheis, Mari Möldre) -
vestleb kultuuriloolane Herbert Last

Müügil raamat Anna Markusest

Kõik huvilised on oodatud!